

#DWARS

Gedicht en beeld

pagina 11

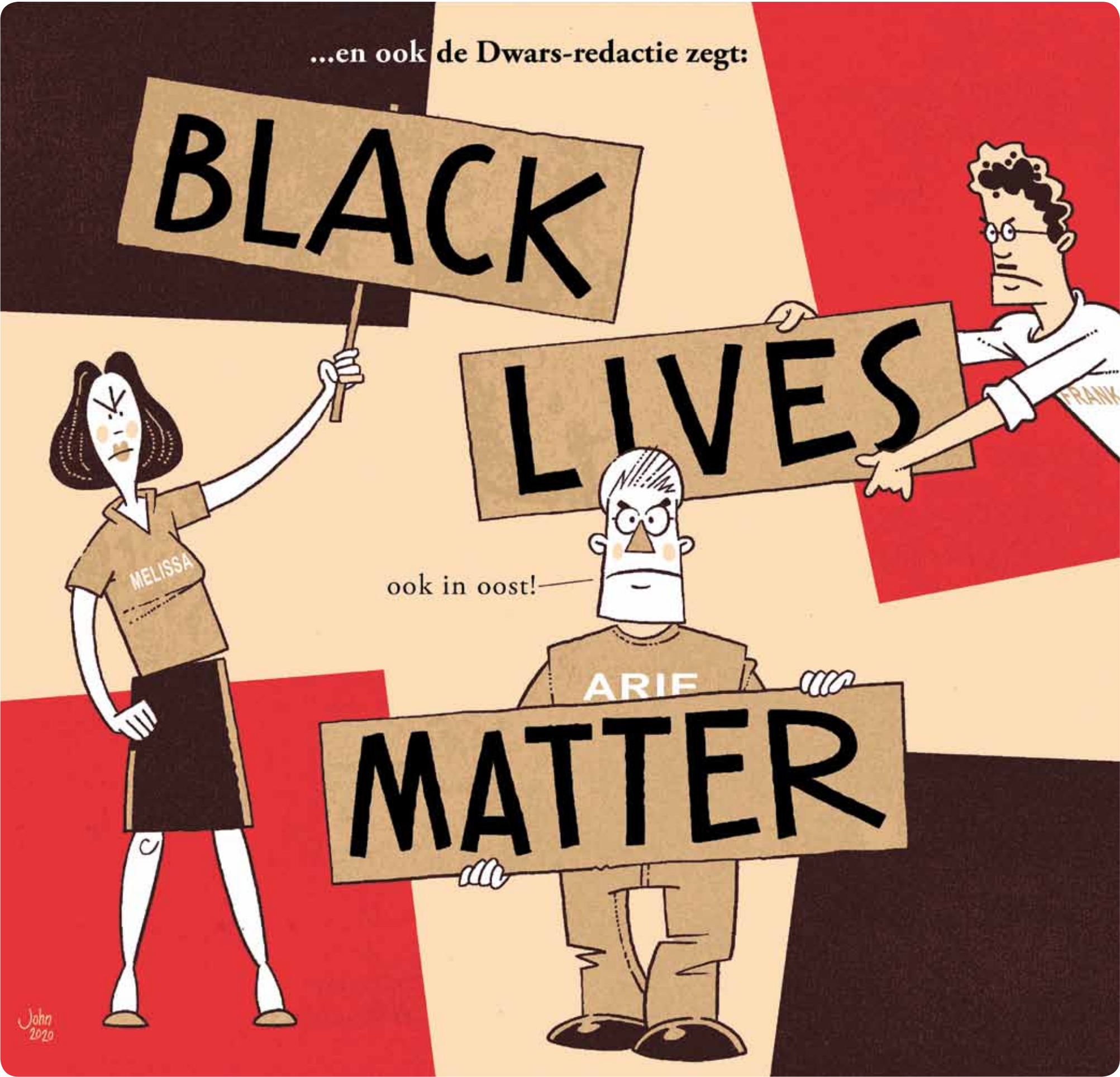

Muziekles
in Oost

pagina 12/13

En verder

ZorgHART	2
Kinderboerderij de Werf	4
Straatnamen	7
Duurzaam Watergraafsmeer	14
Geluiden van Oost	17
!WOON	22

Operatie ZorgHART: In Oost staan we voor elkaar klaar

‘We gaan de mensen een gezicht geven, we gaan laten zien welke eer deze mensen toekomt. We laten in de stad zien waartoe we in Oost in staat zijn.’ Zo gaf stadsdeelbestuurder Maarten Poorter op 4 juni voor de deur van het stadsdeelhok het startsein voor **Operatie ZorgHART**. Die begon met een pop-up tour door de wijk. Met artiesten op een mini podium, hapjes en een fijne sfeer ging Operatie ZorgHART in juni op zoek naar ZorgHARTen: mensen die zorgen voor een ander, maar van wie we die belangrijke rol niet altijd zien.

Wie is jouw ZorgHART?

Wie zou jij in het zonnetje willen zetten? Die lieve buur die nu boodschappen voor je haalt, die vriendin die er altijd voor je is? Die fijne schoon-zoon die voor je kookt, of die oudere meneer die al jaren liefdevol voor zijn partner zorgt? Wie is jouw ZorgHART? De corona-crisis maakt zichtbaar wat er al lang was: in Amsterdam Oost kijken we naar elkaar om. Soms een tijdje, soms jaren achtereen. Van jong tot oud, dat doen we gewoon. Niemand blijft achter. We trekken aan de bel als het niet goed gaat. Zorg begint in je naaste omgeving. Alle ZorgHARTen samen zijn een onmisbare zorgkracht in Oost. Met Operatie ZorgHART willen we die vaak ongeziene maar cruciale krachten samen zichtbaar maken.

Reizende foto-expositie in het najaar

Operatie ZorgHART verzamelt quotes, verhalen en foto's van,

OZH pop-up on tour in Oostpoort

zoveel mogelijk ZorgHARTen in Oost en maakt daarvan een expositie. Deze tentoonstelling toert in het najaar door Amsterdam Oost, met gezellige en informatieve bijeenkomsten. Zo zet Operatie ZorgHART alle ZorgHARTen en de zorgkracht van Oost in de schijnwerpers, en bespreekt ook de dilemma's van de informele zorg.

Meld je ZorgHART aan

Welk ZorgHART wil jij op deze expo zien? En heb je een bijzonder verhaal over jouw ZorgHART? Maak in één zin duidelijk waarom hij/zij jouw ZorgHART is. En stuur een foto mee van jouw ZorgHART! De mooiste verhalen leggen we vast in speciale fotoportretten gemaakt door professionele fotografen. Aanmelden

foto: Noud Verhave

Gastredactie

kan tot 12 juli via de website www.operatiezorghart.nl of via postkaarten die door Oost worden verspreid. Kijk voor meer informatie op Facebook: OperatieZorghart.

Over de initiatiefnemers
Operatie ZorgHART is een initiatief van het Platform Informele Zorg Amsterdam Oost, een samenwerkingsverband van formele en informele organisaties die zich inzetten voor de buurt en haar bewoners, in samenwerking met kunstenaarscollectief Moving Arts Project, dat vanuit hun atelier in Amsterdam Oost met kunst en cultuur werkt aan verbinding en verbeelding vanuit het hart van de wijk.

Platform Informele Zorg Oost bestaat uit Buurthulp Oost, Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied, Burennetwerk, Humanitas, Dynamo, Civic, Markant, HvA BOOT, Assa-daaka Community, Stichting Prisma, Alliantie Wijkzorg Oost, De Regenboog Groep, ViiA. #

Voor meer informatie over het Platform Informele Zorg Oost kijk op www.platform-informelezorgoost.nl

Colofon

Dwars door de buurt is een onafhankelijke lokale krant die in 2020 zeven keer zal verschijnen. De krant wordt huis aan huis verspreid in de buurten van Oud-Oost (Oosterpark-, Transvaal- en Dapperbuurt) en Watergraafsmeer in Amsterdam-Oost. Op meerdere openbare plekken in Oost liggen exemplaren om gratis mee te nemen. De oplage is 24.000.

Dwars 216 verschijnt vrijdag 4 september 2020, de deadline voor uw bijdrage is donderdag 13 augustus 2020.

Adresgegevens:

Wijtenbachstraat 36 hs
1093 JC Amsterdam
telefoonnummer: 06 - 428 078 05
e-mail: dwarskrant@gmail.com

Kernredactie:

Anneke Hesp, Melissa Plomp, Frank Schoevaart en Arie van Tol (hoofd-redacteur)

Coverillustratie: John Prop

Opmaak:

Frits van den Akker, Robert Nieman en Ron de Wit

Advertentiewerving: Wim Crezee

Medewerkers:

Robert van Andel, Rose Bartholomé, Anita Boelsums, Anna ten Bruggencate, Wendy Danser, Connie Dekker, Eddy Ellert, Dick Feenstra, Carolien Gevers, Hella de Groot, Lennie Haarsma, Hans Heitgeert, Peter Hoogendijk, Jaap Kamerling, Brigitte Knor, Judith Lammers, Méland Langeveld, Ruud Meijer, Jan Molenaar, Daan van Pagée, Evelien Polter, Henk Pouw, Mirjam Ringer, Dineke Rizzoli, Anne De Smet, Anthony Stone, Frits Vogels en Carolien van Welij

Bestuursleden Stichting Dwars

door Oost: Joost Blom, Arie van Tol en Frits Wegenwijs

Redactionele bijdragen:

Dynamo, OAR, HJS en IWOON

Druk: Rodi Rotatiedruk

#DWARS

Redactioneel

Door: Arie van Tol

Alles heeft met alles te maken. Door de coronacrisis is het voortbestaan van Dwars onzekerder geworden. De gemeenteraad en haar commissies hebben zo goed als stil gezeten de afgelopen maanden. Er zou beleid gemaakt worden over buurtmedia, maar dat is uitgesteld en voorlopig als niet urgent terzijde geschoven.

Middels een digitale brief aan wethouder Rutger Groot Wasink en de betreffende commissie heb ik onze ongerustheid geuit. De brief is te lezen op oost-online.nl/Dwars. In Dwars nr. 216 hoop ik te kunnen melden of er enig commitment is in de gemeentelijke politiek met buurtkranten in het algemeen, en met Dwars in het bijzonder. Of er beleid komt, en vooral of er geld wordt vrijgemaakt op de begroting 2021 voor Dwars (€ 20.000,-).

Nummer 215 is wat ons betreft weer een mooi en interessant nummer geworden. Het lokale nieuws uit de eigen buurt geschreven en gefotografeerd door buurtbewoners. Een mooie zomer gewenst en veel leesplezier! #

Column

Door: Carolien van Welij

Een wandeling als souvenir

Was het water ooit zo helder? De waterplanten lijken wel kroppen sla op de bodem van de Ringvaart. Ik loop over de Valentijnkade – met de geur van selderij uit de buurttuin, langs de pronkende stokrozen tegen de muur van de begraafplaats, op weg naar het Flevopark. Ik begin aan het rondje dat ik de afgelopen maanden zo vaak had gemaakt: de kille dagen in maart in een walm van daslook, de ochtenden in april toen de zon begon te schijnen, de laatste dagen van mei met de bloeiende rododendrons. Iedere dag, of in ieder geval: bijna iedere dag. En nu is het juni en ben ik al langer dan een week hier niet geweest.

Het kost me weer moeite: mezelf wegtrekken van een scherm en te wandelen zonder eindbestemming. Lopen zonder gezelschap. Zonder hond of kindervagen. Zonder boodschappentas. En vooral: zonder doel. Niet om je straks beter te kunnen concentreren. Niet omdat het allemaal zo gezond is. Niet om bij te praten met een vriendin. Niet om iets nieuws te ontdekken. Wandelen zonder nut: wandelen voor het wandelen.

Het rondje dat in die derde week van maart begon als nieuw ritueel werd een houvast. En nu? Vandaag, een zaterdagmiddag in juni, is het een souvenir. Een aandenken aan een periode die ergens voorbij lijkt en nog niet is. Een herinnering aan de dagen

waar te midden van onduidelijkheid zoveel helder werd. Een souvenir die werkt als schijnwerper en laat oplichten wat ertoe doet, en wat niet.

‘Eén keer wandelen ergens is als geen keer wandelen, je hebt een indruk, maar je weet nog niet waar het altijd zompig is in de herfst, waar je zo’n mooi doorkijkje hebt, waar je ’s ochtends even in de zon kunt zitten, of vanuit welke hoek je het beste ziet dat de toren van Eenum zo idioot scheef staat,’ schrijft Marjoleine de Vos in het prachtige boekje *Je keek te ver*.

Het is allemaal waar, wat zo’n herhaling van een wandeling doet. Hoe je na een dag of tien steeds kleinere verschillen opmerkt. Hoe je na een maand of twee dagelijkse ontdekkingen doet. Je ziet hoe mooi het licht valt op het water bij die ene liggende boomstam. Je ziet dat van de ene op de andere dag een paar klapprozen tevoorschijn zijn gekomen uit het groene riet. Je ervaart hoe steeds hetzelfde zo anders kan zijn. Morgenochtend ga ik weer. #

Reageren? Dat kan via post@carolienvanwelij.nl

We gaan de Hema missen!

Tekst: Anita Boelsums | Fotografie: Anita Boelsums / Dineke Rizzoli

De Hema is een beetje van ons allemaal en dat geldt zeker voor de Hema in Oost. Het is een gevoel dat steeds meer overheerst nu het bedrijf in zwaar weer verkeert. De vele emotionele reacties bij de aankondiging van het vertrek uit de Linnaeusstraat spreken boekdelen.

Winkels kunnen een betekenisvolle functie vervullen in een buurt. Dat is absoluut het geval bij de Hema in Oost, al 90 jaar een icoon. Gelukkig verdwijnt het warenhuis niet helemaal, maar wordt ergens anders gevestigd, waar is nog onbekend. Op de hoek van de Linnaeusstraat komt een Jumbo. 'Weer een nieuwe supermarkt,' zegt de een, 'en we hebben er al zoveel.' 'Jumbo bedient een ander segment, past goed tussen de andere supermarkten,' vindt de ander. Er zijn veel verdrietige en boze emoties. De buurt zal erdoor veranderen.

Gwen Stroeve met een heerlijk broodje mozzarella

Vertrouwd en gezellig

'Elk winkelcentrum hoort toch een Hema te hebben!' Suzet Ommen staat bij de kinderkleren en schrikt als ze hoort dat de Hema gaat plaatsmaken voor een Jumbo. 'Zo'n lelijke winkel... Is er een petitie? Dan ga ik die gelijk ondertekenen.' Ze vindt de Hema een heerlijke winkel, komt hier altijd als haar kinderen in de Watergraafsemer voetballen. Je hebt goede kwaliteit voor weinig geld

en je hebt heerlijke rookworst. Ze koopt er eigenlijk alles: ondergoed, keukenspullen, badhanddoeken, vakantiespullen, noem maar op.

'Wat gaan er toch veel van die oud-Hollandse winkels weg'

Ook de winkelende Ada Wolf reageert onthutst op het nieuws. Ze komt uit een buurt verderop waar nauwelijks winkels zijn. 'Wat gaan er toch veel van die oud-Hollandse winkels weg,' verzucht ze. Bij deze Hema komt ze al haar leven lang. 't Is geen oude-wijven-winkel, mijn dochter van 36 komt hier ook. Het is zo vertrouwd en altijd gezellig. Ik ben van het Amsterdamse, ga makkelijk in gesprek, dus ik heb hier altijd gezellige praatjes, spreek mensen uit de buurt. En ik neem altijd als ik hier kom een hotdog met saus! Zo'n leuke, ruime winkel en van die gezellige mooie etalages! Ja ik ben een echte trouwe Hema-fan.'

Alles kopen

'Ik hoorde dat er gezien het huidige assortiment minder opslagruimte nodig is. Kunnen ze een gedeelte van de winkel dan niet voor 'groene' producten gebruiken?' Gwen Stroeve vindt dat men nog maar eens goed moet nadenken voor de Hema vertrekt. Al 40 jaar is ze vaste klant en ze kan zich niet anders herinneren dan dat het warenhuis waar je werkelijk ALLES kunt kopen op de hoek zit. 'Toen ik kinderen kreeg, kocht ik er luiers en plastic broekjes, veiligheids-spelden en verf om te klussen. En als kind al kocht ik er wasco-krijtjes.' Wat is nu haar favoriete product? Zonder aarzeling antwoordt ze: 'Een broodje mozzarella! Mmm!'

Niet overdrijven

Ja, het is natuurlijk jammer dat de Hema daar verdwijnt, vindt ook stadsdeelcommissielid voor de VVD Jax van Vliet. De leden van de stadsdeelcommissie vormen de oren en ogen van de buurt. Dat betekent niet dat zij iets kunnen bepalen over het voortbestaan van de Hema, maar ze bespreken wel wat voor gevolgen zo iets mogelijk voor de buurt heeft. 'Na bijna een eeuw gaat een fijne en bekende winkel weg die helemaal past in het Nederlandse straatbeeld en komt er de zoveelste supermarkt voor terug. Als buurtbewoner vind ik dat jammer en vraag me af of het winkelaanbod dan wel divers genoeg is. Maar ja, ik begrijp dat de Hema bijna kopje onder gaat door alle schuldenlasten, dus... tja, het is iets dat er bij hoort vrees ik.' Van Vliet vindt het terecht dat de politiek niet beeldbepalend is wat betreft het positioneren van winkels. 'Je kunt wel aangeven dat een bepaald gedeelte van een buurt winkelgebied moet zijn, maar niet welke winkels er komen. Dat blijft toch een kwestie van vraag en aanbod.' Hij snapt de emoties, maar vindt dat we ook niet moeten overdrijven. 'We zullen voortaan een stukje verder moeten fietsen, of een andere winkel in Oostpoort opzoeken, er zijn er genoeg.' Hij verwacht dat Jumbo slim genoeg is om ook non food producten te gaan verkopen en zelfs misschien wel een klein cafeetje in te richten net als de Hema. En de historische waarde? Van Vliet denkt even na en besluit dan filosofisch: 'Ach alles is tijdelijk...'

Prikkel

Henry Duindam woont al 26 jaar in Oost en vreest dat de aantrekkingskracht van het winkelcentrum juist zal afnemen als de Hema verdwijnt. 'De Hema is een prikkel om ook naar Oostpoort te komen, en dat kunnen de winkels daar goed gebruiken!' Een ander cafeetje vindt hij geen goed idee. De koffiecorner van de Hema straalt de gezelligheid uit die het warenhuis zelf zo kenmerkt. 'Moet je zien wie daar komen, echt alle culturen zitten gezellig met elkaar te kletsen en koffie te drinken. Het is de

smeltkroes van Oost. En dat willen we zo houden!' Duindam zal de Hema missen, zeker nu hij binnenkort met pensioen gaat. 'Ik ben van plan om mijn huis dan eens helemaal op te knappen en werkelijk alles daarvoor kun je in de Hema kopen. Neem alleen maar die geweldige gordijnservice bijvoorbeeld!' Heeft hij een favoriet product? 'Lastige vraag, ze hebben zo'n groot aanbod. Als ik nu in mijn huis rondkijk, heb ik daar al zoveel gekocht, van potten en pannen, glaswerk, ondergoed, vitrage tot mijn dekbed aan toe. Misschien de sokken wel, ja die koop ik daar ook altijd!'

Petitie

Helemaal vanuit de USA is Claudia Arthur voor haar moeder, die al 34 jaar werkzaam is bij de Hema, een petitie gestart om het warenhuis in Oost te behouden. [cursief] Amsterdam Oost heeft geen nieuwe supermarkt nodig, [cursief] staat erin, [cursief] maar wel de Hema. Er is personeel in dienst dat daar al 30+ jaar werkt. Deze mensen moeten hierdoor nu allemaal herplaatst worden. Erg oneerlijk na zoveel jaren trouwe dienst, alsof 2020 niet al zwaar genoeg is! [cursief] 'Hij is al 1400 keer ondertekend,' vertelt Claudia, 'maar ik vrees dat het niet zoveel zal uitmaken. Hooguit kunnen we hiermee onze steun betuigen aan het personeel. Het is vreselijk voor hen. Er lijkt geen enkel besef van historische waarde te zijn. En het personeel heeft net te horen gekregen dat ze al eerder dicht gaan dan was verteld, op 7 september, vreselijk!' #

Henry Duindam koopt graag sokken bij de Hema

Onderwijs in tijden van corona bij vmbo-school College de Meer

Tekst: Evelien Polter | Fotografie: Henk Pouw

De leerlingen van College de Meer, een school midden in de oude Watergraafsmere, gingen 2 juni voor het eerst na tien weken weer naar school. Op deze vmbo-school voor Mavo, basis- en kaderonderwijs, is de afgelopen weken hard gewerkt om het gebouw klaar te maken voor het anderhalvemeter onderwijs. In tegenstelling tot kinderen onder de twaalf jaar moeten tieners wel afstand van elkaar bewaren.

Leerlingen moeten coronaproef naar binnen komen. Locatiedirecteur meneer Elzendoorn vertelt: 'In het begin vonden we het allemaal heel spannend maar het gaat boven verwachting goed. Sommige leerlingen vergeten het maar over het algemeen zijn ze heel welwillend en proberen ze de regels in acht te nemen'.

Zelf schoonmaken

Voor de ingang worden de leerlingen opgevangen door de conciërge die de naam opnoemt van degene die naar binnen mag. En dan één voor één naar binnen. Het in kluitjes lopen lijkt voor tieners haast een eerste levensbehoefte maar dat mag dus ook niet op de trap. Om de bewegingen door de school te beperken, blijven de leerlingen zo veel mogelijk in één lokaal. Lunchen gebeurt in dit lokaal en in de pauzes wordt er niet rondgelopen. De leerlingen hebben overduidelijk minder bewegingsvrijheid dan normaal. Op de tafels in de lokalen zit een sticker met de naam van de leerling. Meneer Elzendoorn: 'We dachten dat het een heel gedoe zou worden met het zelf schoonmaken van het tafeltje en het toilet door leerlingen voor en na het

gebruik maar dat is helemaal niet het geval. De kinderen doen het echt fantastisch. Ik ben er echt trots op'.

Op afstand

Van de twaalf klassen onderbouw zijn er drie klassen op school. Alle leerlingen komen een ochtend en een middag per week. Op vrijdag komen de leerlingen die individuele afspraken met docenten hebben of geen wifi thuis. Ze zijn dus maar één dag per week zes uur op school en de rest van het onderwijs gebeurt op afstand. Leerlingen die thuis niet beschikken over een laptop, computer of iPad konden die van school lenen.

De scholieren wonen in Oost, Zuid, West en Zuidoost. Uit de Watergraafsmere komen er maar heel weinig. Twintig jaar geleden hadden ze les aan de Radioweg en aan de Linnaeushof. Overdag liepen ze van de ene school naar de andere en weer terug door de buurt. Dat is niet meer het geval. Het gebouw aan de Radioweg is verbouwd en uitgebreid. In het gebouw aan het Linnaeushof zit nu een andere school. De leerlingen van leerjaar 1 en 2 mogen overdag de school niet verlaten. Door deze veranderingen ervaart de buurt

Anderhalve meter onderwijs

minder overlast. De problemen zijn daardoor afgenomen maar er zijn altijd nog klachten. De directeur van College De Meer overlegt met buurtbewoners om de school en de buurtbewoners dichter bij elkaar te brengen.

Vervallen

Een mevrouw uit de buurt bracht begin juni een bos bloemen omdat de school weer open is gegaan. Elzendoorn vertelt dat er vorige week een mail binnenkwam van een meneer met de mededeling dat hij het fijn vindt dat het gebouw weer open is maar dat er jammer genoeg wat vuil op straat ligt. De veiligheidscoördinator belt dan die

meneer en gaat langs de klassen om erop te wijzen dat afval niet op straat hoort. Klachten neemt de school altijd serieus.

Van de 330 leerlingen zijn er 8 leerlingen die corona-gerelateerd thuisblijven. Deze scholieren draaien wel mee maar via internet. Veel kinderen zijn blij om weer naar hun schoolgebouw te mogen gaan. Elzendoorn vertelt dat alle leuke dingen van het onderwijs die ze hadden gepland zoals diploma-uitreiking, feestelijke afsluiting op het schoolplein, dagjes weg, sportdagen, allemaal zijn vervallen. De school is daardoor een uitgekledde leerfabriek geworden. #

Kinderboerderij De Werf in coronatijd

Tekst en fotografie: Brigitte Knor

Hoe is het de dieren van kinderboerderij De Werf vergaan in lockdown? Goed, vindt bestuursvoorzitter Gitta Nessem. Ze is blij dat de bezoekers nu weer kunnen komen.

Mensen moesten thuis blijven tijdens de lockdown periode, maar een klein groepje onvolprezen en moedige vrijwilligers voerden de dieren iedere dag. Tussen elf en drie konden de dieren naar buiten terwijl hun hokken schoongemaakt werden. De bestuursvoorzitter van kinderboerderij De Werf Gitta Bessem voelt een extra verantwoordelijkheid in deze tijd. 'Er was een vrijwilliger per stal zodat er ruim voldoende onderlinge afstand was.' Sinds donderdag vier juni is De Werf aan de Archimedeslaan weer open. Bessem: 'Eerst hebben we een dagje proef kunnen draaien om te zien hoe het ging. De dieren worden om negen uur van stal gehaald en gaan aan het eind van de middag weer op stal. Ze zijn zo de hele dag buiten. Donderdag regende het, maar er kwamen toch mensen langs.' Het was niet te druk. Zij vond het fijn om proef te kunnen draaien voordat het drukker werd. 'In het weekend was het mooier weer. Mensen kwamen tussen de buien door. We hebben een aantal aanpassingen gedaan zoals dranghekken voor eenrichtingsverkeer.'

Anderhalve meter

De bezoekers tonen zich blij en begripvol. Na al die tijd thuis blijven kunnen ze weer komen. Vanaf de poort volgen ze de pijlen. Aan de hekken hangen vrolijke vlaggetjes en bloempotten. Er zijn eenrichtingsborden op het hele terrein. Op de binnenplaats staan ronde terrastafeltjes met op iedere tafel een bordje met de tekst 'Houdt 1 ½ meter afstand'. Ook bij het verkoopluik moet je in de anderhalve meter rij staan voor een drankje. Er mogen maximaal 28 mensen tegelijk op de kinderboerderij zijn en daarom wordt er gewerkt met tijdsloten. Een bezoek kun je van te voren reserveren via de website. Zelfs als je voor de poort staat kun je dat nog met je mobiel regelen.

Hulp gemeente

Voor de medewerkers was het een beetje wennen om werkzaamheden op anderhalve meter te doen. De dieren kunnen natuurlijk geen afstand houden. Gitta Bessem lacht: 'Hier zijn geen vergaderingen met Teams of Zoom. We zorgen dat de klussen verspreid op het

Handen wassen, handen wassen. Ook voor Gitta Nessem op kinderboerderij De Werf.

terrein zijn. De beheerders begeleiden alles. Samen met de beheerders hebben we protocollen uitgeschreven. Het zijn dwingende richtlijnen in goed overleg met de gemeente, het ministerie en de brancheorganisatie voor kinderboerderijen. Dat vertaalt je dan naar je eigen kinderboerderij. Gemeente-instanties als handhaving, participatiemakelaars, en wijkagent stonden klaar om ons te helpen. Heel fijn om het samen te

doen.' De dranghekken zijn toen snel geplaatst.

Beetje normaal

Helaas mist de kinderboerderij belangrijke inkomsten. Geen opbrengsten uit de kantineverkoop. Ook het konijnenhotel, waar mensen hun konijnen kunnen laten logeren als zij zelf op vakantie zijn was in de meivakantie gesloten. Hopelijk kan het van de zomer wel open. Wat nu wel weer loopt is de konijnenopvang. De konijnen worden uitgeplaatst naar nieuwe baasjes. 'Ook het Schaapscheerfeest in mei kon niet doorgaan. Maar kijk op onze website naar het filmpje van dit leuke evenement van vorig jaar. Onze vier schapen moeten echt geschoren worden.' Er zijn geen inkomsten uit zaalverhuur meer. De donatiebus is leger. Optimistisch zegt Bessem: 'Maar natuurlijk is het fijn om weer beperkt open te zijn. De bezoekers stonden met hun neus door de poort heen te kijken met de vraag 'Gaan jullie weer open'? Ze vroegen naar de dieren. Gelukkig wordt het weer een beetje normaal de komende tijd.' Mijn tip: Giften kunt u altijd in de donatiebus doen want steun, zowel financieel als mentaal is welkom. #

Een bezoekje regelen of het schaapscheerfeest van vorig jaar zien? Het kan op <https://www.kinderboerderij-de-werf.nl/>.

Verkamering niet in belang van de buurt

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Henk Pouw

Verkamering werkt verstorend op de Amsterdamse woningmarkt. Het gaat ten koste van de gewone verhuurvoorraad als een zelfstandige woning wordt omgezet in meerdere kleine, onzelfstandige woonruimtes en geschikt gemaakt voor (dure) verhuur aan studenten. ‘Het recht op verdienen aan een woning is beter geregeld dan het recht op een woning,’ zo formuleert Gerard van Ankeren het.

‘In Amsterdam bestaat verkamering al lang, maar was illegaal. In 2016 is er onder de impulsen van met name D66 een liberale koers ingezet.’ Aan het woord is Wim Nypels van de Vereniging tot Behoud van de Linnaeushof. ‘Per 1 januari is in de huisvestingsverordening een aantal zaken rond deze vorm van kamerverhuur geregeld. Nieuw is bijvoorbeeld dat elke kamerverhuurder een individueel huurcontract moet hebben, bedoeld om hem/haar huurbescherming te bieden. Er is een maximum per wijk vastgelegd: 5% van de woningen groter dan 60 m² mag worden verkamerd. En een maximum per pand: 25% van de woonlagen. Van 3 of 4 woonlagen mag er één omgebouwd worden tot drie of meer kamers.’ Overigens is er zeker bij het woonlagencriterium geen enkele controle of vorm van handhaving. Nypels vervolgt: ‘Strengere geluidseisen zijn losgelaten voor woningen met drie verhuurde kamers, bij meer kamers geldt wel de eis voor optimale geluidsisolatie te zorgen. Beleggers kopen panden om ze duur te verhuren. Dat is nu legaal. Door de nieuwe verordening kan de illegale praktijk van voorheen ook gelegaliseerd worden. En dat gebeurt nu op grote schaal.’

Leefbaarheid

Eli Vlessing woont in de Laplacestraat, al jarenlang. Tegenover hem wordt een pand deels vertimmerd tot studentenkamers. ‘Nee, het is zeker niet het eerste pand in de straat waar studenten zijn komen wonen. De laatste jaren is de straat erg aan het veranderen. De verbondenheid is aan het verdwijnen, mensen kennen elkaar steeds minder.’

De breed gedeelde onvrede in de straat verwoordt hij verder: ‘Een enkele student die een kamer bewoont in een ‘eigen huis’ is echt wat anders dan groepjes studenten. De overlast groeit met de jaren. Er is geen of erg weinig contact tussen de kamerbewoners en de gezinnen in de straat. De wisselingen in de verkamerede panden zijn ook frequent.’

Ook Wim Nypels en Gerard van Ankeren vinden dat de leefbaarheid in hun buurt onder druk staat door de verkamering. Zij zijn respectievelijk voorzitter en secretaris van de Vereniging tot Behoud van de Linnaeushof. ‘Met het verlenen van een onttrekkingsvergunning aan bijvoorbeeld Linnaeushof 16-2 gaat de gemeente voorbij aan de overlast die burens ondervinden, en aan de foutieve informatie over de verhuurde kamers in de aanvraag en de betekenis van de monumentenstatus van de Linnaeushof.’

Bezwaar

Zowel Eli Vlessing als de Vereniging hebben officieel bezwaar gemaakt tegen een besluit tot onttrekkingsvergunning. Eli Vlessing: ‘Het is merkwaardig dat bezwaar maken pas kan wanneer het besluit al is genomen, dus niet bij de aanvraag. Want verhuurders en hun aannemers wachten doorgaans niet af. Als een bezwaar gehonoreerd zou worden, is het terugdraaien van een besluit praktisch onmogelijk geworden.’ Wim Nypels voegt daar aan toe dat de gemeente feitelijk pas inhoudelijk naar de vergunning kijkt als die al enige tijd loopt. ‘De verhuurder licht de gemeente in middels een zogenaamde gereedmelding. Dan pas heeft een ambtenaar

contact met de verhuurder, om te controleren of alles gedaan is volgens de plaanvraag.’ Overlast en leefbaarheid, maar ook foute toepassing van bouwvoorschriften zijn nooit een grond voor afwijzing. Er wordt zelden of nooit een bezwaar gehonoreerd. Maar zowel in de Laplacestraat als op de Linnaeushof zijn er vele geïrriteerde buurtbewoners. De lijst van aanvragen voor een onttrekkingsvergunning in de Watergraafmeer is lang, de onvrede van buurtbewoners hierover zal navenant hoog zijn.

Vijf procent

In de huisvestingsverordening wordt een percentage van 5% genoemd: maximaal 5% van woningen van meer dan 60 m² in een bepaalde wijk mogen voor

Er zijn veel aanvragen voor verkamering in de Watergraafmeer; de onvrede van buurtbewoners is navenant hoog.

kamerverhuur zijn bestemd. Bij de drie bezwaarmakers die ik heb gesproken is twijfel over de registratie en de handhaving. ‘En over welke wijk hebben we het dan precies? Over Watergraafmeer, of over Middenmeer, of over enkele straten of een hof?’ Desgevraagd legt Dorrit de Jong, gemeenteraadslid van Groen Links, uit dat het percentage van 5% is gebaseerd op onderzoek: het aantal al dan niet legale woningdelers zou tegen de 5% aan zitten. De Jong: ‘Prioriteit voor Groen Links was dat huidige woningdelers konden blijven wonen. Dat de illegale praktijk zou worden omgezet in een legale was een onvermijdelijke consequentie. Het liefst hadden we nieuwe

verkamering verboden. Europees recht maakt het onmogelijk vergunningaanvragen van oude illegale verhuurders te honoreren en tegelijkertijd die van nieuwe aanvragers te weigeren.’ Dat de inzichtelijkheid van vergunningaanvragen te wensen overlaait, erkent Dorrit de Jong: ‘Er wordt aan gewerkt.’ Overigens lopen de meningen van de Groen Links politica en de buurtbewoners over het cijfer 5 uiteen. Volgens De Jong is het op zich niet gek dat in 1 op 20 grote woningen studenten een woning delen. ‘Dat kan een buurt aan.’ Maar de buurtbewoners menen dat het percentage in sommige straten veel hoger kan oplopen als andere straten alleen maar panden hebben die niet geschikt zijn voor verkamering. Het voorbeeld van Eli Vlessing is duidelijk: ‘In de Laplacestraat zijn of worden van de 125 woningen er al 10 verkamerd, dat is flink meer dan de 6 die horen bij de verhouding 1 op 20.’

Lucratief

Of het individuele huurcontract dat elke huurder sinds 1 januari moet afsluiten met de verhuurder werkelijk huurbescherming biedt wordt ernstig betwijfeld. Ook door Dorrit de Jong: ‘De gemeente speelt geen rol bij de handhaving. De huurder mag alleen de eerste zes maanden naar de rechter stappen om huurverlaging af te dwingen. Dus biedt een verhuurder een tijdelijk contract aan en gooit na een half jaar een student er uit als die moeilijk doet. En van studenten hoor ik ook dat zij liever een dure kamer hebben dan geen kamer.’ Er is op de kamerverhuurmarkt ook de concurrentie van de expats, al is die in deze coronatijd een stuk minder. Duur verhuren is bij een groot tekort aan woonruimte regel als er niet afdoende tegenmaatregelen zijn. De gemeente stimuleert overigens de huisvesting van studenten en jongeren door in bouwplannen veel kleinere eenheden toe te staan. Voor projectontwikkelaars en corporaties is het vaak een lucratief segment van de nieuwbouw.

Niet verschuilen

Ook Eli Vlessing, Wim Nypels en Gerard van Ankeren vinden dat er voldoende alternatieven worden geboden aan studenten. ‘Natuurlijk is ook onder studenten en jongeren de woningnood groot, maar de kansen op een woning voor startende gezinnen met een modaal inkomen of minder zijn helemaal bedroevend. En daar zijn de woningen die verbouwd zijn of worden tot studentenkamers toch oorspronkelijk voor bedoeld. Bovendien is verkamering onomkeerbaar: de vertimmerde woning zal nooit meer als reguliere gezinswoning kunnen gaan functioneren.’ ‘Het is merkwaardig dat in het ‘linkse’ Amsterdam beleggers alle ruimte krijgen om uit de woningnood een financieel slaatje te slaan.’ De verbazing van de drie Watergraafmeesters wordt nog groter als ze van mij horen dat in een stad als Den Haag het bestuur per direct een halt heeft toegeroepen aan de verkamering. Zich verschuilen achter slecht beleid van het Rijk kan niet, want kennelijk kan een gemeente eigenstandig met verordeningen beleid maken en uitvoeren. Amsterdam mag dan op het Airbnb-front daadkracht tonen, en ook de verplichting om een nieuwbouwwoning zelf te bewonen is winst, er is nog heel veel ten goede te keren op de woningmarkt. #

Eli Vlessing vóór de zoveelste woning in de Laplacestraat die verkamerd wordt

oost-online tv laat zien wat Oost beweegt

Tekst en beeld: Stan Polman

Het platform oost-online biedt nieuws, informatie, een uitgebreide agenda van activiteiten, natuurlijk alles van Dwars door de buurt, podcasts van Geluiden uit Oost, maar ook online tv.

oo-tv is het online tv-kanaal van oost-online. Talloze items over de mensen, ontwikkelingen, initiatieven en evenementen in Oost zijn daar te zien. oo-tv bevat minidocumentaires, impressies van de afleveringen van de talkshows, interviews met schrijvers, reportages en noem maar op. Ook items van IJburgTV zijn er te zien. Zoals alles op oost-online worden deze bijdragen gemaakt door vrijwilligers. Twee bijzondere medewerkers aan oo-tv zijn Rob Zwetsloot en lyk burggraaf.

Wat voor de lens komt

'Beeldvreter' lyk burggraaf begon na de kunstacademie als schilder. 'Kunstenaar vind ik een te groot woord. Ik noem mezelf een creatieve klusser,' laat hij weten. Het schilderen bevredigde zijn creatieve nieuwsgierigheid niet meer. 'Het werd me te statisch, te veel een ambacht. Ik wilde me op andere terreinen storten, was op zoek naar nieuwe technieken. Video was een goede uitdaging.'

'Een paar jaar geleden surfte ik langs oost-online. De site zag er goed uit en ik besloot contact op te nemen.' Sinds 2016 maakt hij films voor oost-online: mini-documentaires, samenvattende beeldverslagen van de talkshow in de jungle en kunstenaarsportretten van het collectief Open Oost. De redactie geeft hem tips, hij stuurt een filmpje terug. 'In principe film ik alles wat voor m'n lens komt.' Waarom wil je niet dat je naam met hoofdletters geschreven wordt? 'Ik vind hoofdletters grafisch spuglelijk, vandaar.'

'...dat u het weet!'

Rob Zwetsloot is een video duizendpoot. Hij maakte reisreportages door heel Europa. Tot 2013 presenteerde hij op Salto het programma De raad vandaag waarin hij verslag deed van de vergaderingen van de gemeenteraad. In 2014 nam hij deel aan de raadsverkiezingen als lijsttrekker van de Radicale Oppositiebeweging (ROB), maar hij

werd niet gekozen. In afleveringen van de talkshows Dwars door Oost in de Jungle sprak hij een column uit. Naast

geschreven columns maakt hij in zijn intieme huiskamerstudio interviews met schrijvers en andere personen die in het nieuws staan. Zijn columns en de interviews sluit hij af met zijn kenmerkende: 'Het is maar dat u het weet!' #

Check www.oo-tv.nl of www.oost-online.nl

Fitness in coronatijd

Tekst: Jan Molenaar | Fotografie: Eddy Ellert en Jan Molenaar

Bij mooi weer hoort lekker bewegen en sporten. Maar dit geldt nu niet voor de sportscholen/fitnesscentra en andere binnen-sportactiviteiten. In juli is de sector hopelijk klaar om weer open te gaan. In de tussentijd mag er wel fitness in de buitenlucht beoefend worden. Ik ging kijken bij Profit, normaal sportend in een locatie aan de Willem Beukelsstraat, nu in het Darwinplantsoen, en bij Duofit, normaal binnen in een sportzaal bij de Jaap Edenbaan, nu buiten aan de Radioweg bij de kassa van de Jaap Edenbaan.

Profit

René Stuart is een van de eigenaren van de fysiotherapiepraktijk Oost. Hij heeft het voortouw in de organisatie van Profit dat destijds ontstaan is vanuit de fysiotherapiepraktijk. Toen alle sportscholen en behandelende fysiotherapeuten hun activiteiten moesten staken, begon René al snel online lessen te geven aan de clubjes die voorheen les hadden in de sportzaal. Het was even puzzelen voor hem en de cursisten wat technisch gezien de beste manier was om de lessen te 'zenden en ontvangen' maar uiteindelijk lukte dit goed. Het was even wennen maar als ik op een vrijdagochtend op

de tafel lig bij zijn collega, hoor ik hem enthousiast online les geven. Het is net alsof hij gewoon voor de groep staat! Profit geeft nu ook lessen in het Darwinplantsoen. Op zaterdag kunnen cursisten zich opgeven voor een van de drie groepjes. Dit zijn cursisten die normaal gesproken vrij trainen. Fysiotherapeut Mark neemt deze lessen voor zijn rekening. Het levert een vertrouwd beeld op van actieve sporters waarbij de gezelligheid en de persoonlijke aandacht niet uit het oog verloren worden. Voor de heropening is de oefenzaal veranderd in een ruimte met gekleurde vakken en aangegeven looprichtingen.

Bij mooi weer is het Darwinplantsoen een prima alternatief voor Profit

Duofit traint ook buiten dicht bij de Jaap Edenbaan

Mensen moeten zich opgeven en er zijn een gelimiteerd aantal plekken per uur.

Duofit

De sportschool Duofit is ontstaan vanuit Duosport, bekend van de vroegere schaatslessen op de Jaap Edenbaan. In eerste instantie gaf men ondersteuning voor de activiteiten op het ijs maar al snel werd het een zelfstandige organisatie waar iedereen welkom is. Nog steeds is Duofit te vinden bij de baan. Manager Edo Lambregts heeft een achtergrond in Bewegingswetenschappen. Hij bereidt het moment voor dat er weer binnen gesport mag worden, maar houdt zich ook bezig met de organisatie van de huidige activiteiten. Lambregts: 'De branchevereniging heeft in overleg met het RIVM protocollen opgesteld. Daarin staat 1,5 meter afstand centraal en speelt ventilatie van de binnenruimte een belangrijke rol. Er mag bijvoorbeeld geen lucht gerecirculeerd worden, zoals airco's dat vaak doen, maar er moet verse lucht aangevoerd worden. En hoe intensiever er gesport wordt, hoe meer verse lucht er moet komen.' Duofit wil voor de veiligheid ruim aan de richtlijnen voldoen. Daarom is ook het spinnen straks in de buitenlucht. Om de klanten ook online begeleiding te kunnen bieden gebruikt Duofit een softwarepakket. Door middel van een app en speciale nieuwsgroepen kunnen sporters gericht trainingsschema's en andere informatie ontvangen van het

team. Via dezelfde weg schrijven leden zich in voor de activiteiten van Duofit. Ik ben getuige van een energieke en informatieve fitnesslessen van Joost, buiten voor de kassa van de Jaap Edenbaan.

Veilig en gezellig

Duofit en Profit zijn kleinschalige, vriendelijke en informele fitnessplekken in Oost. Beide organisaties hebben een doelgroep die iets ouder is dan gemiddeld. Bij beide organisaties is er goed nagedacht en hard gewerkt, zodat iedereen veilig en gezellig kan sporten op een persoonlijke manier. En bij beide locaties gaan de deuren binnenkort weer wijd open. #

Zie verder <https://duofit.nl> en <https://fysio-oost-west-ijburg.nl/pro-fit>

Vrienden van #Dwars

Help ons om Dwars onafhankelijk en niet-commercieel te blijven maken! Word Vriend van Dwars met een jaarlijkse donatie vanaf € 10,-. Meer is natuurlijk welkom. U kunt uw gift overmaken op rekeningnummer NL63 ASNB 0706 8038 17 t.n.v. van A.J. van Tol, met vermelding Vriend van Dwars.

Toen en nu

Straatnamen in de Ringdijkbuurt

Tekst: Robert van Andel | Beeld: Henk Pouw

Het classicistische Rechtshuis uit 1777 van de voormalige gemeente Watergraafsmeer bij de Oetewalerbrug ligt op een hoek van de Ringdijkbuurt. Rond 1900 werd de bebouwing aan de dijk uitgebreid met enkele straten. Bij de inlijving van de poldergemeente in 1921 behielden alleen de Ringdijk en de Wakkerstraat hun naam.

Waar nu de Wakkerstraat loopt stond het woonhuis van Mr Jacobus Phillippus van Medenbach Wakker (1784-1860). Hij was de eerste burgemeester van de gemeente Watergraafsmeer, vanaf 1817 gedurende 36 jaar! Daarnaast was hij notaris en burgemeester van Diemen. In de Wakkerstraat zijn fraaie winkelpuizen met Jugendstil elementen te zien die min of meer in oorspronkelijke staat gebleven zijn, wellicht juist doordat hun winkelfunctie al lang geleden verdwenen is. Alleen de ambachtelijke orthopedische schoenenzaak Santulli en slagerij De Wit zijn hier nu nog vertegenwoordigers van de middenstand. Vanwege deze antieke puizen verdient de Wakkerstraat monumentstatus.

Geleerdenwijk

Honderd jaar geleden ontstond met het opgaan van De Meer in Amsterdam de noodzaak tot hernoemen van straten omdat er toen plots straatnamen dubbel voorkwamen binnen de Amsterdamse gemeentegrenzen. Bij hernoeringen werd voor de wetenschap gekozen, waarbij personen met grote ontdekkingen op hun naam met een straatnaam werden geëerd. In de uitdijende woonwijken in de polder werd dit beleid later voortgezet, waardoor de Watergraafsmeer te kenmerken is als geleerdenwijk, en dit gegeven vormt weer de bron waar deze rubriek uit put. De Wakkerstraat, met een naam die een bestuurder eert, neemt zodoende een uitzonderingspositie in, net als de Mr. P.N. Arntzeniusweg en de Wethouder Frankeweg, beiden in Middenmeer.

Mr. Pieter Nicolaas Arntzenius (1745-1799) advocaat en literator was langdurig secretaris van het polderbestuur van de Diemermeer/Watergraafsmeer eind 18e eeuw. We zouden kunnen zeggen dat hij een voorganger van Mr. Wakker was, maar in een andere bestuursvorm. Arntzenius kreeg zijn straat in 1904. Bernardus Cornelis Franke (1889-1953), vooraanstaand figuur binnen de Amsterdamse socialistische beweging, was twee perioden wethouder van Amsterdam rond de Tweede Wereldoorlog. In 1956 werd de naam Nieuwegeweg vervangen door Wethouder Frankeweg; Franke had daar vele jaren zijn woonhuis gehad. Een herinneringsplaquette met beeltenis van Franke siert een muur op de Wethouder Frankeweg vlakbij de Middenweg. Om een grappig misverstand te vermijden: Franke bewoonde niet het 17de eeuwse buiten Frankendael.

Hernoeringen na 1921

Het oorspronkelijk Nederlands Hervormde kerkgebouw, dat nu benut wordt als Koninkrijkzaal van de Jehova's Getuigen aan de Wakkerstraat, staat in het blokje dat verder omsloten werd door de Kerkstraat en de Kerklaan. De Kerkstraat werd de Simon Stevinstraat en de Kerklaan de Cornelis Drebbel-

straat. Even verderop werd de Michiel Adriaanszoon de Ruyterstraat de Willem Beukelsstraat. En de Paul Krugerstraat werd de Zacharias Jansestraat. Een aanzet voor een nieuwe straat werd Hans Lipperheystraat genoemd, maar in 1939 werd die alweer hernoemd tot James Wattstraat. In het metselwerk van deze straten zijn vaak subtiele details opgenomen die een wandeling aantrekkelijk maken.

Subtiele details in het metselwerk maken een wandeling in de Ringdijkbuurt aantrekkelijk

Het genie van Stevin en zoon

Simon Stevin (1548-1620), afkomstig uit Brugge, vestigde zich op dertigjarige leeftijd in Leiden voor studie. Brugge kende destijds politieke en religieuze spanningen door de Reformatie en de opstand tegen het gezag van de Spaanse Habsburgers. Bij aankomst in Leiden was Stevins genie al gevormd. Ondanks veel speurwerk is niet echt duidelijk onder welke invloeden dit tot wasdom gekomen is. Maar hij geldt als een lichtend voorbeeld voor ingenieurs en gemakkelijk wordt gedacht dat de Stevinsluizen in de Afsluiddijk bij Den Oever naar hem genoemd zijn. Deze sluizen zijn echter vernoemd naar Hendrik Stevin, de zoon van Simon, die als eerste de afsluiting van de Zuiderzee voorstelde.

‘Wonder is gheen wonder’

Stevin publiceerde onder het motto ‘Wonder is gheen wonder’ briljant

Geleerden en straatnamen in de Watergraafsmeer - deel 14

wetenschappelijk werk dat veelal op de praktijk gericht was. Twee voorbeelden uit 1586 zijn: in de wiskunde, ‘De Thiende’ (breuken in decimale notatie/ ‘cijfers achter de komma’), en in de mechanica, ‘De beginselen der Weegconst’ (de analyse van krachten in vectoren). Stevin neemt een eervolle plaats tussen de vroegmoderne denkers die in Europa de wetenschappelijke revolutie vormgaven. Nog eerder dan Galileo Galilei koppelde hij theorie aan experiment, in zijn woorden ‘spiegheeling aan daet’. Hij bediende zich daarmee van een inductieve redeneertrant in plaats van de Middeleeuwse traditie van deductie oftewel kennis afleiden uit het wereldbeeld dat op Aristoteles terug gevoerd werd. Stevin was een ras rationalist; zelfs het Nederlandse woord ‘rede’ is door hem geïntroduceerd als vertaling van het Latijnse ‘ratio’. Het is verrassend dat Stevins scepsis ten aanzien van wonderen destijds niet verhinderd heeft de Kerkstraat naar hem te hernoemen.

Strandzeilwagens

Stevens genie stond in zeer hoog aanzien bij stadhouder Prins Maurits vanwege zowel zijn theoretische als zijn praktische kennis. Stevins wiskundige aanpak van vestingbouw, ten behoeve van het Staatse leger, gepubliceerd in ‘De Stercktenbouwing’, maakte ook over de grenzen diepe indruk. Verondersteld wordt dat René Descartes, die als jonge man enige tijd als militair te Breda in dit leger diende, zich daartoe aangetrokken voelde door de roem van Stevin. De Staten Generaal verleenden Stevin een groot aantal octrooien voor zijn uitvindingen. Op verzoek van Prins Maurits realiseerde Stevin in Leiden de eerste ingenieursopleiding in Nederland onder de naam Duytsche Mathematique, in moderne taal ‘Nederlandse Wiskunde’. Stevin verrijkte de Nederlandse taal;

naast het begrip ‘rede’ zijn een groot aantal typisch Nederlandse woorden door hem geïntroduceerd, enkele voorbeelden zijn: ‘evenaar’ voor equator, ‘loodrecht’ voor perpendicular, ‘evenwijdig’ voor parallel en ‘wijsbegeerte’ voor filosofie, ‘natuurskunde’ voor physica en ‘scheikunde’ voor chemie. Zeer tot de verbeelding sprekend zijn de strandzeilwagens die Stevin bouwde. In februari 1602 reed het grootste exemplaar met zesentwintig gasten en prins Maurits in 2 uur van Scheveningen naar Petten met een gemiddelde snelheid van 50 km/uur!

Lenzenslijpers

De Middelburgse brillenslijpers, Hans Lipperhey (ca 1570-1619) en Zacharias Janse (ca 1585-ca 1632), hebben tot lang na hun dood ‘gestreden’ over de uitvinding van de verrekijker. Hans wordt tegenwoordig gezien als de rechthebbende, maar Zacharias is degene die zijn Amsterdamse straat heeft mogen behouden. De verrekijker en de vernoeming van Janse in De Meer kwamen al aan de orde in deze rubriek (aflevering 3) vanwege de astronomische ontdekkingen van Galileo Gallilei. Hij richtte een verrekijker als telescoop op de hemel en deed waarnemingen die het oude wereldbeeld echt onhoudbaar maakten. Ook de Alkmaarder Cornelis Drebbel (1572-1633) hield zich - naast heel veel meer - bezig met lenzenslijpen. Als begenadigd uitvinder en praktisch technicus bedacht hij een apparaat waarmee dit handwerk beter en sneller te doen was. Hij wordt genoemd als uitvinder en bouwder van microscopen, gebruikmakend van het principe van de verrekijker maar dan omgekeerd.

Duikboot

Drebbel, opgeleid als graveur bij Hendrik Goltzius in Haarlem, ontwikkelde zich tot een wetenschappelijke showman die spectaculaire evenementen in dienst van vorsten realiseerde. Hij werkte vooral in Engeland voor James I en kort in Praag voor Rudolf II. ‘s Werelds allereerste duikboot waarmee hij onderwater de Theems bevoer, is zijn meest tot de verbeelding sprekende prestatie.

Haringkaken

Michiel Adriaanszoon de Ruyterstraat is later de Willem Beukelsstraat geworden. Waarschijnlijk om het grote middeleeuwse verhaal van de haringvangst, de praktijk van het haringkaken en de welvaart die deze de Lage Landen gebracht hebben recht te doen. Waarom niet correcter gekozen is voor Willem Beukelszoonstraat, blijft raadselachtig. Huib Stam vertelt meer over de vis die Nederland veranderde in zijn boek ‘Haring’. #

Het elfde interview over een leesclub in Amsterdam Oost. Drie leden van de leesclub, Rita, Wieke en Tannetje spreken vol passie over boeken en over een bijzondere bespreking van 't Hooghe nest van Roxane van Iperen in Italië.

De leesclub is in het voorjaar van 2014 opgericht door Rita en bestaat uit vijf vrouwen. De groep vindt dit een fijn aantal. Er kunnen geen nieuwe leden bij.

Hoe is de leesclub ontstaan?

Rita: 'Voor ik met pensioen ging wilde ik een leesclub opzetten, want het bleek moeilijk om bij bestaande leesclubs te komen. We zijn met vijf vrouwen

'Je springt over je hekje heen'

Serie over boekenclub (11)

Tekst: Lennie Haarsma | Fotografie: Via leesclub

gestart. Dat aantal geeft voldoende ruimte om je zegje te doen en je leert elkaar steeds beter kennen. We oriënteerden ons op

hoe het gaat in een leesclub en stelden enkele criteria op. Het eerste boek dat we lazen was *La Superba*, dat meteen in hetzelfde jaar de Libris Literatuurprijs won.'

Waarom een leesclub?

Rita: 'Ik merkte dat ik minder ging lezen en een boek sneller weglegde. Je kunt zeggen dat door de leesclub je andere boeken leest, waardoor je over je hekje springt.' Wieke: 'Ik heb altijd wel gelezen en was al jong lid van de bibliotheek. En ik ontdekte schrijvers waar ik

boeken van kocht. Vanuit mijn werk als bibliothecaris had ik echt liefde voor boeken. Ik kende Rita en vond het leuk om in een groepje met vrouwen boeken te lezen. De diverse invalshoeken bij het bespreken van boeken vind ik leuk.' Tannetje: 'Ik mocht erbij in 2016, want er was een plek vrij gekomen. Ik las altijd al redelijk veel en soms ook periodes niet. Ik kreeg altijd veel tips van mijn zusje en haar man, die veel lezen. Toen ik een jaar op Curaçao woonde, werden boeken uit de bibliotheek geleend en werd de schrijver Jan Brokken ontdekt. Ik was blij om bij de leesclub te komen en het met elkaar over boeken te hebben.'

Wat lezen jullie?

'We lezen zowel fictie als non-fictie. We hebben indertijd een aantal criteria

Aanraken

Coronisch Tijdperk VI 16 mei 2020

Tekst: Marianne Kuijper | Illustratie: Judith Lammers

Mijn handen en de OR (Openbare Ruimte). Daar is iets wezenlijks in veranderd. De onschuld is eraf. Net als bij niezen en kuchen. Dat is in feite 'not done' geworden in de OR. Na een publieke nies, volgt een schaamtevolle blik, excuserend. Niet alleen bij mij, ik zie het ook bij anderen. Ik voel medeleven als een OR-niezer zich ineens manifesteert. Ik knik dan heel bemoedigend. Of ik roep: 'Geef Niks'. Kuchen is helemaal uit den boze. Alsof Het Kwaad dan even zichtbaar zou worden gemaakt.

Van al mijn niesjes en kuchjes ben ik tegenwoordig bewust, zo niet overbewust. Ik vang een nies (toch een momentje van controleloosheid) helemaal op volgens het protocol, een soort 'Corona-dab'. Ja, complimenten aan mijn (keurs)lijf. Maar mijn handen... Niet dat ze niet luisteren. Maar dat ze niets buiten mij om doen, daarvoor durf ik ze niet in het vuur te steken. Laatst nog: ik wacht in de snacksalon (zo heet de snackbar tegenwoordig in de chique Watergraafmeer) op een afhaalbestelling. Ik lees daar, de tijd dodende, de krant van de leestafel. Ik zie de krant – het Parool – en denk aan andere handen die deze krant ook hebben gepakt. Dan neem ik bewust het besluit: Ik pak de krant. Alles onder controle. Niks aan de hand. Tot ik de pagina wil omslaan. Dat lukt niet. Ook niet met mijn (afgekleven) nagels. En dan gebeurt het: Als vanzelf gaat mijn linker wijsvinger naar mijn mond, wijken mijn lippen opzij, verschijnt de tong – heel even maar – en in één vloeiende beweging vliegt de vinger door naar het hoekje van de bladzij. De pagina kleeft aan mijn vinger. Hij is verlost. Dan pas schiet het door me heen: WAT DOE IK?

Ik denk: Is dit het begin van mijn einde? Ik denk: Is dit het begin van iemand anders' einde? Ik denk: Doe normaal! Ik denk: Heeft iemand mij gezien? De snelheid van menselijk denken, is dat wel eens gemeten? Volgens mij kunnen daar geen ééntjes en nulletjes tegenop. Maar zo snel als gedachtes komen, verdwijnen ze weer. Alleen het daaruit voortvloeiende gevoel: angst – boosheid – schaamte, blijft hangen. Als een stinkende scheet.

De dag erna loop ik hard. Ik loop over het dijkje bij de Valentijnkade. Graspluimen reiken tot heup – ja zelfs schouderhoogte (ik ben niet zo groot). Het verlangen komt op als poepen: Aanraken. Die wuivende halmen aanraken. Tegelijkertijd denk ik (kun je meerdere gedachtes tegelijk hebben? Of krijgen de neuronen dan kortsluiting?): 'Als iedereen dit gaat doen...' Ik smijt het overboord, deze

eruptie van het 'gezonde' verstand. En ik besluit. Met een flink overbewustzijn raak ik ze aan: Hallo sprietjes, high five! De hele dijk lang zit ik aan de grassprietjes. Ook als fietsers me passeren, wandelaars. Ik voel me baldadig. Het braafste

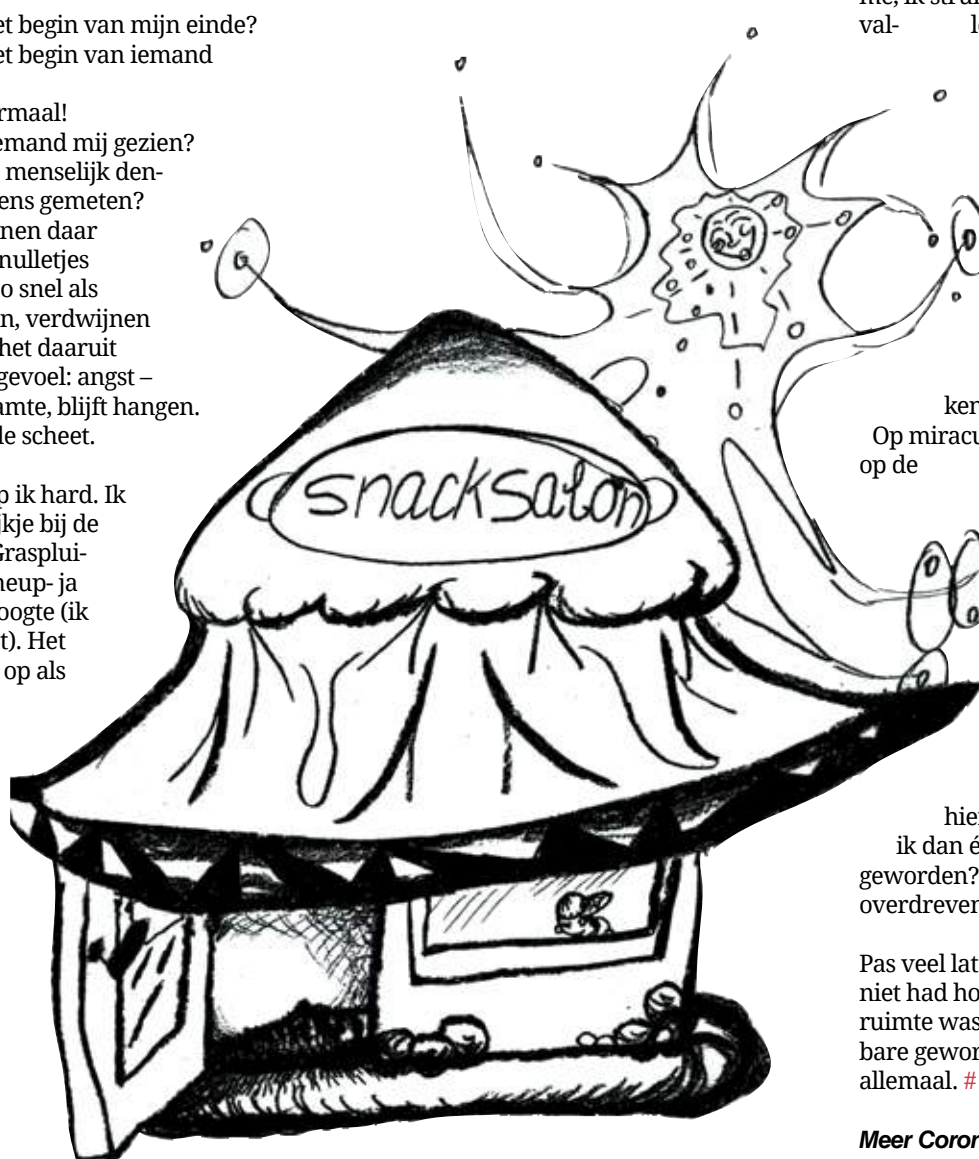
meisje uit de klas wreekt zich. Kijk, zij voelt ze, zij betast ze, zij eigent ze zich toe. Vrijheid.

Ik ren door. Ik loop langs de vaart nu. Het Amsterdam-Rijnkanaal rechts, het Nieuwe Diep links. Ik zie zwanen met hun kroost, een loopster loopt langs mij in tegengestelde richting. Ik kijk, ik verstop me, ik struikel! En in dat moment van vallen, waarin mijn lijf met rare stuipen het evenwicht wil hervinden, voel ik weer de paniek, maar door andere gedachtes: 'Wie gaat mij zo helpen? Straks kom ik niet meer overeind! Wie durft me nog aan te raken? Wie gaat me dan in godsnaam oprapen? Welke vreemde wil zijn of haar handen aan mij vuilmaken?'

Op miraculeuze wijze, val ik niet. Ik blijf op de been. Ik hol door. Geschrokken. Wat voel ik mij... ja hoe voel ik me? Zo heb ik me niet eerder gevoeld, op een lente-dag in mei. Ondanks alle fietsers, scooters, hardlopers, hondenuitlaters om me heen, voel ik mij vreemd alleen. Wat als ik zonet gevallen was? Hard gevallen, hier in de openbare ruimte. Was ik dan écht een soort 'onaanraakbare' geworden? Ik passeer vissers, ik zwaai overdreven naar ze. En zij naar mij.

Pas veel later besef ik dat ik daarvoor niet had hoeven vallen. In de openbare ruimte was ik toch allang een onaanraakbare geworden? En ik niet alleen. Nee, wij allemaal. #

Meer Coronisch Tijdperk op: blondebizon.nl/blog

opgesteld: de boeken lezen we in het Nederlands en de lengte van een boek kan meespelen bij de keuze; we kiezen voor een afwisseling van thema's en lezen boeken van vrouwelijke en mannelijke schrijvers die we nog niet gelezen hebben; maken ruimte om ook nog een boek te kunnen kiezen op basis van de actualiteit, bijvoorbeeld de keuze voor een boek dat de Libris-literatuurprijs heeft gehaald.'

Hoe komt de keuze voor het te lezen boek tot stand en hoe bereiden jullie het voor?
 'In het begin maakten we een lijst van boeken voor het hele jaar; daarna werd er meer te hooi en te gras gekozen waar

‘We maken ruimte om ook nog een boek te kunnen kiezen op basis van de actualiteit’

we niet zo tevreden over waren. Nu brengt ieder van ons twee boeken in en daarvan kiezen we er één uit, zodat de persoonlijke ‘smaak’ van ieder van ons ook aan bod kan komen. Zo hebben we vijf boeken voor het hele jaar, maar is er ook ruimte om een boek te kiezen op basis van de actualiteit. Degene die het

De Leesclub is met vijf leden groot genoeg

boek heeft voorgesteld is de voorzitter van de avond en bereidt het voor. Dat kan aan de hand van recensies of door over de achtergrond van boek en schrijver te vertellen. We maken een rondje en vertellen om beurten wat we van het boek vinden. Dan komen daar vaak thema's uit waar we dieper op ingaan. Ondertussen zijn we ook een vriendinnenclub geworden en delen we ook het wel en wee met elkaar.'

Kunnen jullie een top drie van boeken noemen?
 Tannetje: 'Moeilijk, drie boeken kiezen; ik kan er wel tien noemen! *De Kozakkentuin* van Jan Brokken; knap

hoe hij in het boek een sfeer creëert, waardoor je in een 19e eeuwse roman zit. Ik vind zijn boeken mooier als ze minder feitelijk zijn. *Wees onzichtbaar* van Murat Isik over hoe hij de Bijlmer karakteriseert hoort ook bij de toppers. En *Bloemblad van zee* vond ik een schitterend boek omdat deze geschiedenis zo prachtig beschreven is.'
 Wieke: 't *Hooghe nest* van Roxane van Iperen vond ik een mooi verhaal, goed geschreven en het raakte me echt. En *Een klein leven* vond ik een heftig, indringend psychologisch boek over het leven van vier vrienden in Amerika. En *Zwarte schuur* van Oek de Jong sprak mij extra aan o.a. omdat het over een

kunstenaar en zijn wereld ging.' Rita: '*La Superba* vond ik een waanzinnig goed boek, waarin Pfeijffer alle verhalen in Genua in elkaar vlecht; het is ook heel beeldend geschreven. *De acht bergen* is zo'n boek waarin je zwijmelt. Echt zoals een boek hoort te zijn. Ook heel filmisch en herkenbaar, want ik ben veel in de bergen geweest. *De Amerikaanse prinses*, waarmee Annejet van der Zijl een ander wereldbeeld in een andere tijd schetst. Van haar hebben we ook *Jagtlust* gelezen. En voor mij was ook *Bloemblad van zee* een mooi boek.'

Boekbespreking in Italië?
 'Één van onze leden heeft een zoon die in Italië een retraitecentrum heeft. Zo ontstond het idee om met onze groep een aantal dagen daarheen te gaan. We zaten op een prachtige plek in de bergen boven het Ortameer in Noord-Italië. Echt een plek om je te bezinnen. (www.mandali.org) En natuurlijk bespraken we daar ook ons boek. Dat was 't *Hooghe nest*. Het was een emotionele bespreking over het boek; emotioneel in die zin dat bepaalde boeken met een oorlogsthema niet meer wenselijk zijn voor onze leesclub.'#

Hebben jullie tips voor andere leesclubs?
 'Wees flexibel in wat je gaat lezen en houd naast bijvoorbeeld een jaarplanning, ruimte voor de keuze van een boek dat met de actualiteit te maken heeft. Pas ervoor op dat de club niet te groot wordt.' #

Moderne kwelgeest

Oost-thriller

Tekst: Melissa Plomp
 Illustratie: Ruud Meijer

Haar hoofd bonsde. Zuchtend pakte ze het brood uit de kast en legde het op tafel naast de opengeslagen krant. Met potlood had ze enkele advertenties omcirkeld. Misschien zou ze vandaag een andere woning vinden. Ze haalde het broodmes uit de lade en schonk zichzelf een kop koffie in. Met stevige halen sneed ze een snee brood af voor het ontbijt. Ondertussen bladerde ze wat door de krant. Ha! Het strijd-comité van de Amsterdamse anti-lawaaicampagne, het zou wat! Ze hadden vast geen idee wat lawaai was. Ze schoof de krant van zich af.

Het was 27 mei 1936 en de lentezon scheen door de ramen in de Eerste Oosterparkstraat naar binnen. Hij had zijn koffie op en was klaar voor de werkdag. Maar eerst nog even in een goede stemming komen. Hij liep naar zijn radiotoestel en draaide aan de knoppen tot er muziek klonk. Het volume draaide hij vol open en hij maakte een vrolijk dansje door de kamer. Neuriënd maakte hij zijn lunchpakket klaar.

Haar woninkje op de eerste etage, nummer 43, begon al behoorlijk benauwd te worden. Ze stond op en schoof het raam open dat op straat uitkeek. Daarna zocht ze een stuk vetvrij papier en legde dat naast het brood. Na nog een laatste slok koffie pakte ze het broodmes en begon brood te snijden voor haar lunchpakket. Plotseling schalde luid een jazz-orkest door de straat. Het geluid trilde door de muren

en schetterde door het raam naar binnen. 'Nee, nee, nee!' jammerde ze, haar handen tegen haar oren gedrukt. Ze gooide snel het raam dicht, maar de radio van de buurman twee huizen verderop stond zo luid, dat je het tien huizen verder nog kon horen. 'Het is verdorie nog geen half tien!' schreeuwde ze tegen de muren. Nerveus begon ze heen en weer te lopen. Handen wringend en mompelend. Zo lang de muziek alles overheerste, kon ze niet nadenken. Wat

zou ze ook al weer doen vandaag? Waar was ze mee bezig geweest? Ze liep langs de tafel en greep het broodmes. O ja, ze zou de straat op, op zoek naar een ander huis. Een rustig huis. Geen burens met radio's. Verdwaasd sloeg ze een sjaal om en liep de deur uit. Het brood bleef achter op tafel.

Fluitend zette hij de radio uit. Wat hem betrof, de uitvinding van de eeuw! Zijn voeten roffelden ritmisch de trap af. Met een klap trok hij de deur van nummer 39 achter zich dicht.

Hij liep het steegje naast zijn huis in om zijn fiets te halen. Plots was ze daar. Als een harpij vloog ze gillend op hem af. Hij had niet eens de kans om zijn armen op te heffen. Iets flitste tussen hen in. Een scherpe pijn sneed door zijn arm, langs zijn achterhoofd. Hij keek recht in een enorm mes. De harpij haalde uit. Schreeuwend en roepend probeerde hij te vluchten. Het mes raakte zijn mond. Hij voelde zijn lip splijten. Zijn tanden breken. Het volgende moment kwamen er burens op het lawaai af. De harpij holde langs hen de steeg uit. 'Stop! Houdt haar tegen!' riep hij. Toen zag hij het bloed uit zijn linkerarm stromen en zakte hij op de grond ineen. #

De 46 jarige vrouw sloeg op de vlucht, maar werd al snel aangehouden door een agent en naar bureau Linnaeusstraat gebracht. Daar bekende ze dat ze gekweld door de overlast van de radio, al langer het voornemen had haar buurman te doden. Ze werd aangeklaagd voor poging tot moord. De 41 jarige buurman werd naar het Wilhelminagasthuis gebracht en mocht na verbonden te zijn, weer naar huis. In deze 'waargebeurde thriller', baseer ik me zo veel mogelijk op de feiten zoals ze destijds in de kranten verschenen.

Poppentheater Koos Kneus
Deze hele zomer zijn er geen poppenkastvoorstellingen van Koos Kneus. In de volgende editie van Dwars leest u ons programma voor de maanden september en oktober
Meer info: www.kooskneus.nl

Nederlands Marionetten-theater
Zomerstop tot 22 aug; privé-voorstellingen in de zomer mogelijk!

za 22 en zo 23 aug 14.30:
Rosa en de draak (4-10 jr)
za 29 en zo 30 aug 14.30:
Aladdin en de wonderlamp (4-12 jr)
wo 2, za 5 en zo 6 sept 14.30:
De heks en de sinaasappelprins (4-12 jr)
wo 9, za 12 en zo 13 sept 14.30:
Repelsteeltje (4-10 jr)
wo 16, za 19 en zo 20 sept 14.30:
De gelaarsde kat (4-12 jr)

Ariadne en Pegasus

wo 23, za 26 en zo 27 sept 14.30:
Ariadne en Pegasus (4-12 jr)
Meer info: www.nederlandsmarionettentheater.nl

Plein Theater
van 1 juli t/m 31 juli:
Een theatrale installatie over de Marronse cultuur uit Suriname en het Amsterdams slavernijverleden, door Tolin Erwin Alexander en Berith Danse, in de vorm van een coronaproof labyrint in het Plein Theater.
Individueel te bezoeken op vooraf aan te melden tijdslots; tickets kunnen alleen online gekocht worden; de route duurt ongeveer 20 minuten.
Zie verder: www.plein-theater.nl en de pagina hiernaast

Badhuistheater
vr 3 juli 20.00:
Friday Nite Open Air – Blackadder Live (max. 30 tickets)
za 11 juli 15.30:

Musical op het theater terras ‘an afternoon of musicals’
vr 17 juli 20.00:
Friday Nite Open Air Theatre – One Man ‘Henry the 5th and his fool’
za 15 aug 15.00:
‘Allo Dad’ (childrens version)
ma 17 en di 18 aug 20.15:
Spring.... 20 years of spring
za 5 sept 12.00:
Streetart Festival September, for Kids
Zie verder www.badhuistheater.nl

Jungle Amsterdam
Wekelijks:
elke ma 10.00 – 12.00:
Groen Spreekuur – groencoördinator Charlotte is aanwezig om vragen te beantwoorden
elke ma 11.00 – 13.00:
Weggeefwinkel
elke di 11.00 – 14.00:
Weggeefwinkel
elke wo 14.00 – 16.00
Ruil je tegels voor plantjes
Bij buurtmoestuin Oost Indisch Groen (hoek Insulindeweg / Kramatweg)
elke do 14.00 – 16.00:
Weggeefwinkel
elk za 15.00 – 17.00:
Ruil je tegels voor plantjes
Bij buurtmoestuin Oost Indisch Groen (hoek Insulindeweg / Kramatweg)

Ruil je tegels voor plantjes

NB van ma 13 juli t/m zo 9 aug Zomersluiting
Verdere agenda:
7 juli 17.00 – 18.30:
Jungle Leesclub
za 29 aug 10.00 – 13.00 :
Workshop Dancing Your Chakra's
Zie verder www.jungle.amsterdam

Tropenmuseum
---TENTOONSTELLINGEN---
t/m 3 jan 2021:
What a Genderful World
t/m 1 mrt 2023:
Sabi Suriname

t/m 10 jan 2021:
BALI – Behind the scenes
altijd te zien:
Heden van het slavernijverleden
altijd te zien:
Een gebouw vol verhalen
altijd te zien:
Things That Matter
altijd te zien:
Indonesië
altijd te zien:
Nieuw-Guinea
altijd te zien:
Zuidoost-Azië
---ACTIVITEITEN---
van 4 juli t/m 16 augustus:
Maak plaats voor mondkapjes: 'Zeg het met je mondkapje!' Masterclasses van (mode)ontwerpers:
4 – 10 juli:
Samira Boon – dierbare mondkapjes
11 – 17 juli:
Yamuna Forzani – friendly rainbow masks
18 – 24 juli:
Karim Adduchi – glitter your glam
25 – 31 juli:
Bas Kusters – pride & protest
1 – 7 aug:
Sophia Bentoh – pak je print
8 – 16 aug
Lisa Konno – oude sjaal, nieuw verhaal
Meer info: www.tropenmuseum.nl

Q-Factory
Er zijn deze zomerperiode geen optredens gepland. In de volgende editie van Dwars kunnen hopelijk weer agendagegevens vermeld worden voor de maanden september en oktober.
Meer info: www.q-factory-amsterdam.nl

De Nieuwe KHL
1,5 Meter sessies presenteert:
za 4 en zo 5 juli 16.30:
Ine Kuhr & Nico van der Linden: Eindelijk samen
za 4 en zo 5 juli 19.30:
Machteld van der Gaag
vr 10 juli 19.30 en za 11 juli 16.30 en 19.30:
Trio Bier Light: Een feest en een tranendal
zo 12 juli 16.30 en 19.30:
Rolinha Kross
za 18 juli 16.30 en 19.30:
Marie Chaplet & Eva Bottinga
zo 19 juli 16.30 en 19.30:
JP den Tekst & Jim de Groot
za 25 juli 16.30 en 19.30:

Maurice Hermans: Liedjes van Toon
zo 26 juli 16.30 en 19.30:
Marie Chaplet
za 1 aug 16.30 en 19.30:
David Vos
zo 2 aug 16.30 en 19.30:
Erwin Young: Van Dichterbij Zien
zo 9 aug 16.30 en 19.30:
Martin Spee & Hanneke van den Biggelaar: Mooi van Alloo!
zo 16 aug 16.30 en 19.30:
Gerard Alderliefste solo
zo 23 aug 16.30 en 19.30:
Astrid Cattel
Meer info: <https://denieuwekhl.nl>

TapasTheater
2 t/m 5 juli en 23 t/m 26 juli:
Puck & Guus – Het gaat (toneel)
2 t/m 26 juli:
Tom – Op de tast (cabaret)
2 t/m 19 juli:
Luuk – Luuk-a-like (muzikaal cabaret)
9 t/m 12 juli:
Thyrza – (On)breekbaar leven (singer-songwriter)
16 t/m 19 juli:
Michelle – Schuldig bevonden (toneel)
23 juli t/m 2 aug:
Sebastiaan – Darius (toneel / storytelling)
30 juli t/m 2 aug:
Vlamousse (cabaret)
30 juli t/m 2 aug:
Carly E. – Vakantie in eigen land (singer-songwriter)
Meer info: www.tapastheater.nl

Grand Café Genieten
Wellicht weer vanaf de tweede zondag van de maand om 14.30 uur:
Café Chantant

Adressen

- Poppentheater Koos Kneus**
Iepenplein 40 hoek
Reserveren: 020-6928532
- Badhuistheater**
Boerhaaveplein 28
badhuistheater@gmail.com
- Tapastheater**
Andreas Bonstraat 40 H
020-7759425
- Plein Theater**
Sajetplein 29
020-6654568.
- Tropenmuseum**
Linnaeusstraat 2
020 5688200
- Q-Factory**
Atlantisplein 1
- Jungle Amsterdam**
Tweede van Swindenstraat 26
020-7373326,
- Grand Cafe Genieten**
Oranje-Vrijstaatplein 2
020-2535554
- Nederlands Marionettentheater in het Zoldertheater**
3e Oosterparkstraat 144/3
Reserveren: 06-48892210
- House of Watt (de Mammies)**
James Wattstraat 73
Reserveren: 020-6201513
- De Nieuwe KHL**
Oostelijke Handelskade 44A
020-7791575

KIJK VOOR
ONDER ANDERE
MEER AGENDA-
INFORMATIE OP,
OOK OM TE ACH-
TERHALEN OF
HET WEL OF NIET
DOORGAAT.
www.oost-online.nl

Yamuna Forzani foto: Yowi Kemper

Uw Amsterdamse makelaar met kennis van zaken
en al meer dan 20 jaar een betrouwbare specialist
in het hart van Oost-Watergraafmeer!

UW BUURTMAKELAAR!

VBO MAKELAAR

020 46 30 100

deherenvansnoek.nl ▲ Linnaeuskade 6 ▲ 1098 BC Amsterdam

Waarin een klein theater groot kan zijn

Tekst: Anna ten Bruggencate | Fotografie: Marja de Vries

Ook het Plein Theater aan het Sajetplein moest in februari sluiten vanwege de coronacrisis. Toch ontstonden al vrij snel nieuwe initiatieven vertelt ons de directeur, Berith Danse.

Het theater, de kindervoorstellingen en ook het eetlokaal sloten. De mensen van het Plein Theater pakten het groot-onderhoud op en werkten de boekhouding bij. Directeur Berith Danse benutte de tijd goed: ‘Voor ons kleine bedrijfje is het altijd hard werken om aan alle criteria te voldoen.’ Al snel kwam het team bij elkaar en ontstonden nieuwe ideeën. Zoals het met eigen middelen beginnen met streamen van stukken, ideeën, pamfletten. De internationale makers ervan kregen de kans via het platform van het Plein Theater hun werk de wereld in te sturen.

Slavernijverleden

Het Plein Theater is creatief omgegaan met de restricties rond Covid. Publiciteit maken in de stad is voor een klein theater meestal onbetaalbaar. Maar nu kwamen de abri's leeg te staan. Een mooie gelegenheid om via een poster aandacht te trekken. Andere zaken lukten niet. Theater- en filmmaker Tolin Erwin Alexander zou naar het Plein Theater komen om te werken aan de kennis over de Marrons uit Suriname in relatie tot het Nederlands slavernijverleden. Hij kwam

ongelukkigerwijze vast te zitten in Ecuador. Danse: ‘Nu hebben we vanwege de corona en de Black Live Matters acties, gekozen voor ondanks een toepasselijke theaterinstallatie, Swart Gat. Deze is zo vormgegeven dat je zelf een rol kunt spelen. Praktisch gezien kan ons theater hierdoor open zijn, ideologisch gezien gaan we door met het proces van bewustwording van dit verleden.’

Tolin Erwin Alexander

Gratis of niet

Het Plein Theater koos bewust voor een open platform, waar je kunt genieten van de optredens. Via donatie kan het publiek de plotseling werkeloze podiumartiesten ondersteunen. Berith Danse: ‘Wij bieden de stream in deze periode van mondiale nood openbaar aan en doen een beroep op de gulheid van de kijker. Vanaf het najaar willen we doorgaan met het streamen van onze eigen programmering en deze dan wel van een betaalslot voorzien. De streaming is namelijk ook een vorm van emancipatie en democratisering van de toegang tot kunst en cultuur. In de landen waar ik voorheen werkte, worden de streams als zeer helend ervaren omdat de kunstenaars en podia daar echt in veel zwaarder weer zitten dan wij in Nederland.’

Pleinpresentaties

Berith Danse meent dat het team in deze periode hechter is geworden. ‘We voelen ons nog meer verbonden met de visie van het Plein Theater en hebben gemerkt dat, hoe klein een theater ook is, haar rol groot kan zijn. We geloven in het internationale karakter van het Plein Theater, en willen dat de bezoeker offline en online dat tegenkomt op het plein, in de zaal en in het eetlokaal. Verder weten we gewoon nog niet hoe de toekomst eruit ziet. Een van de plan-

nen is acte de presence geven op de pleinen in het stadsdeel. We zien hierin echt een belangrijke artistieke taak. Daarbij kan het Stadsdeelbestuur een goede morele en praktische steun in de rug betekenen.’

Zomerprogramma

Het individueel te bezoeken ‘Swart Gat /Gouden Eeuw’ start op 1 juli, tegelijk met Ketī Kotī en eindigt op 31 juli. Komende zomer organiseert het Plein Theater naast deze installatie binnen, een aantal kunstworkshops voor kinderen buiten op het Sajetplein. Verder zijn er buiten films te zien en in de ‘silent disco’ kun je op 1½ meter afstand dansen. #

Meer informatie over alle initiatieven op www.plein-theater.nl

Dwars door Oost in de Jungle

Redactioneel

Natuurlijk kon ook de talkshow de afgelopen maanden niet doorgaan. En in juli en augustus is er het zomerreces. Maar op donderdag 10 september is hoogstwaarschijnlijk de volgende aflevering van Dwars door Oost in de Jungle, nummer 32.

Het programma is al grotendeels bekend. Babs Gons was eerder verhinderd, maar komt nu alsnog. Babs is schrijver, performer, theatermaker; vooral bekend van Poetry Circle en andere spokenword-initiatieven. Floor Milikowsky was eerder te gast in de talkshow; toen stond haar boek Van wie is de stad? centraal. Net verschenen is haar nieuwe boek: Een klein land met verre uit- hoeken. Het gaat over ongelijke kansen in veranderend Nederland. Het gesprek in Jungle Amsterdam zal toegespitst worden op de situatie in Amsterdam Oost. Verder zal er aandacht zijn voor de zorg, de horeca en de cultuur in Oost. Wat is het nieuwe normaal? We gaan het vragen aan de locatiemanager van zorgcentrum De Gooyer, aan de bazen van café-restaurant Polder en aan Reinjan Mulder, lid van de cultuurcommissie Oost.

Marianne Kuijper zal de gasten bij het publiek introduceren en verder voor de presentatie zorgen. De interviews zullen zoals gebruikelijk worden gedaan door Peter de Rijk, Bert van Galen, Lennie Haarsma, Ineke Vervoort, Hella de Groot en Arie van Tol. Martien van

Oorsouw is de gastheer. Lyk Burggraaff maakt een samenvattende film voor OO-tv / oost-online (zie elders in deze Dwars). En John Prop

zal vooraf weer de flyer en poster kleur en vorm geven. Van hem is ook de bijgaande illustratie. Natuurlijk zijn ook de medewerkers van Jungle Amsterdam weer present. In Dwars 216, verschijningsdatum vrijdag 4 september, wordt uitgebreid vooruitgeblikt op de talkshow van donderdag 10 september. Zoals gebruikelijk in de Jungle, van 20.00 tot 22.00 uur, zaal open 19.30 uur. #

‘Titaantjes’ van Hans Bayens. Het beeld staat in het Oosterpark

Uitvreeters

Daar zitten ze dan elke avond, soms tot ver in de nacht te keuvelen en naar de sterren starend: die aardige jongens van Nescio

honderduit bomen dat is wat ze’s zomer op dat bankje tegen het hek van het Oosterpark doen over burgermannen die zij zweren nooit te gaan worden

over de heren in driedelige pakken met hun poen en vette sigaren die zoveel beter af zijn dan zij nee, dat gaan die aardige jongens van Nescio niet ambiëren

een heel kamerameublement kun je eraan verdienen als je dat had kunnen onthouden wat Bavink, Hoyer en Koekebakker op dat bankje zoal filosofeerden.

Vrij naar ‘Titaantjes’ van Nescio, gepubliceerd in De Gids in 1915.

Dit gedicht van Méland Langeveld hangt momenteel samen met vijf andere gedichten in de ramen van de bibliotheek aan de Linnaeusstraat. (Zie elders in deze Dwars.)

Gerrit de Boer
Gitaar
Gitaarschool voor kinderen

Laplacestraat 32-II
wegaan@gmail.com
Youtube: De liedjes van Gerrit de Boer

Jamie van Hek + Strafe
Bandcoaching
Dutch School of Popular Music

Atlantisplein 1 (Q-Factory)
06-82812413
info@dsopm.nl - www.dsopm.nl

Sebastiaan Flier + Seppuku
Bandles
Popschool Amsterdam

Middenweg 67C
020-6947735
popschoolamsterdam@gmail.com - www.popschoolamsterdam.nl

Illan Voshol
Slagwerk
Muziek Educatie
Centrum
Oosterspoorplein 1
020-4638183
info@muziekeducatie-
centrum.nl

**Kate Clark /
Ofer Frenkel**
Historische dwarsfluiten
historische hobo's
Koninklijk
Conservatorium
Pythagorasstraat 31
06-14364227
06-21574703
kateclarkonline@
gmail.com
oferfrenkel@gmail.com

Francesco Bongiorno
Piano / percussie
Muziekarte
06-50433880
info@muziekarte.nl
www.muziekarte.nl

Martijn Willers
Piano
Muziekleswinkel Marjolijn
Mr. P. N. Arntzeniusweg 85
www.muziekleswinkel.nl

Mimi Mitchell
Viool en kamermuziek
Hogeweg 80
020-6933157
mimimitchell@hetnet.nl

Jasper Blom
Saxofoon
Conservatorium van
Amsterdam
www.facebook.com/
jasper.blom14
www.jasperblom.com

Jaimie van Hek
Basgitaar
Dutch School of Popular
Music
Atlantisplein 1
(Q-Factory)
06-82812413
info@dsopm.nl
www.dsopm.nl

Muziekles in Oost

Muziekles in Amsterdam
Oost: keus genoeg! Deze
reportage van fotograaf
Frank Schoevaart laat
een kleine greep zien uit
het aanbod voor jong en
oud. Van muziekschool
tot privées, van begin-
ner tot conservatorium-
student.

De serie is gestart vóór
de coronacrisis en afge-
rond in de 1,5 metertijd.

Fossiele stinkdingen

Tekst en fotografie: Peter Hoogendijk

‘Grijze sukkel!’ schreeuwde de jongen mij toe. Vanuit een reflex riep ik iets onaardigs terug, maar meteen daarna moest ik wel lachen, want hij had natuurlijk ook gelijk. Ik heb inderdaad grijze haren en regelmatig vind ik mijzelf, laat ik zeggen, een beetje dom. Thuis vonden ze deze typering ook erg grappig en raak, dus wat zal ik verder zeggen.

Toch was het niet echt leuk allemaal, vanwege de venijnigheid van dat gosertje. Wat was de situatie? Ik fietste 's avonds na een potje corona-voetbal (dat is voetbal op 1,5 meter afstand van elkaar) via de Radioweg linksaf de Wethouder Frankeweg op. Ik zag van rechts twee scooters aankomen met drie jongens erop, jaar of 18, van die blonde gastjes, het hadden mijn zoons kunnen zijn, zonder helm dus, en op het fietspad. Ik ben blij dat scooters sinds enige tijd niet meer op het fietspad mogen rijden en het irriteert me als ze dat toch doen. Dat wilde ik laten blijken. Terwijl ik voor hen langs naar links afsloeg, maakte ik een breed armgebaar richting de rijweg en zei iets van: ‘Hé jongens, fietspad!’ De twee scooters scheurden langs mij heen en

Onze Amsterdamse jeugd rijdt nog steeds massaal op die stinkscooters

de jongen die achterop zat draaide zich om naar mij en riep dus keihard ‘grijze sukkel’. De combinatie van de aandoenlijke woordkeus en de agressie van de jongen was echt opmerkelijk.

Je moeder!

Aan de keukentafel bedenken we alternatieven die ik had kunnen antwoorden. Geen scheldwoord, maar iets als ‘Ja, dus?’ of: ‘Nee, je moeder!’ Uiteindelijk bedenk ik dat ik hen had willen aanspreken op hun voertuigjes, die benzinescootertjes. Want dat is wat mij het meest dwarszit. Die stinkende

herriedingen. Slecht voor de lucht en het klimaat. Door de corona lock-down waren we allemaal verbaasd over de frisse lucht en de stilte in de stad. Het was een onbedoeld neveneffect van deze heftige crisis, maar ik vond dat aspect eerlijk gezegd heerlijk. Het gaf me een blik op een fossielvrije toekomst.

In Parijs hebben ze berekend hoeveel mensen er tijdens de lock-down niet zijn doodgegaan door luchtvervuiling. Dat aantal was groter dan het aantal dodelijke slachtoffers van corona. Er bleven dus meer mensen leven, omdat

er bijna geen verkeer rondreed – rond Parijs zijn dat vooral dieselauto's.

Hoop ellende

Hoe kan het dat onze Amsterdamse jeugd nog steeds massaal op die stinkscooters rondrijdt? Begrijpen die jonge mensen niet dat het tijdperk van de fossiele brandstoffen nu echt voorbij is? Dat die scootertjes zelf in overdrachtelijke zin fossiel zijn? Dat het om hun eigen toekomst gaat? Dat we echt moeten overstappen op schone energie? Dat we moeten stoppen met het verbranden van benzine, aardgas, kolen, kerosine en meteen ook biomassa, hardhout, barbecue-kolen?

Oké, nog één keer dan. De concentratie CO₂ in de lucht is te hoog. Dat hebben wij met z'n allen gedaan in de afgelopen 100 jaar. Daardoor warmt de aarde op. Daardoor verandert het klimaat. Dat brengt een hoop ellende met zich mee, waaronder natuurrampen, mislukte oogsten, honger, vluchtelingenstromen. Dus moeten we onze ‘carbon footprint’ drastisch terugschroeven. Dat kan onder meer door te stoppen met het gebruik fossiele brandstoffen. Dat geldt helaas ook voor die wegwerp BBQ-setjes uit de supermarkt die op zonnige dagen voor blauwe, stinkende rookwalmen langs de Amstel zorgen. Sorry, ik weet het, ik ben een grijze sukkel, maar de tijden veranderen.

De brommertjes knetterden met hoge snelheid richting de Middenweg. Zonder helm, op het fietspad, harder dan 25 km per uur. Lawaai, stank en kortzichtigheid. Mag ik pleiten voor meer toezicht en flinke boetes? Ik ben dan een ‘grijze sukkel’, maar zij zijn toch minstens ‘fossiele klunzen’, zo jong als ze zijn. #

Vind je benzinescooters ook irritant, of juist niet? Stuur me een e-mail: peter@pbhoogendijk.nl

Zwerven over het Voorland

Tekst en fotografie: Dick Feenstra

In 1722 kreeg hofstede Meerenburg, aan de Middenweg, de naam Voorland. Drieënveertig jaar daarvoor was het al gebouwd, maar de nieuwe eigenaar legde fraaie lanen en tuinen aan. Op Hofstede Voorland stonden in de 19e eeuw groepen oude bomen, waarin zoveel vogels broeden dat mensen er op af kwamen en Jacob van Lennep bracht er in zijn jongensjaren veel van zijn vakanties door.

In 1934 werd boerderij Voorland gesloopt om plaats te maken voor voetbalvelden en het Ajax-stadion. In 2000 werd waar stadion de Meer stond, een woonwijk gebouwd met de naam Park de Meer. De naam van de boerderij van toen is aan het sportpark gegeven en leeft verder voort in het Voorlandpark, een juweeltje aan het Voorlandpad, dat er langs loopt en een bundeling is van lanen en wandelpaden.

[tussenkop] Tijden van weleer Loop je vanaf de Middenweg het Middenmeerp pad op, in het aroma van een dubbele rij bloeiende oude lindebomen en in de schaduw van twee rijen hoge essen en kom je verderop op de Radioweg met die dubbele rij dikke Amerikaanse eiken, dan ervaar je iets van de tijden van weleer. Helemaal als er op één van de takken twee bonte spechten paren. Uren kan je zwerven over

wandelpaden langs de groene randen van de sportvelden. Tegenover de Jaap Edenbaan staat een plattegrond met mogelijke routes.

Op het voormalig landgoed wordt heden ten dage vooral veel gevoetbald, geschaatst en ijshockey gespeeld, maar ook getennist en er wordt aan honkbal, hockey en atletiek gedaan. Naast Veldje 14, een eerbetoon aan Johan Cruyff, ligt een skatepark en drie beachvolleybalvelden, ook zijn er een skateparcours, een heuvel met glijbaan, een klimwand, waterspeeltoestellen, kun je er vissen, barbecueën en is het er goed wandelen. Langs de gracht bij het gemaal aan de Radioweg bloeien aronskelken.

Tragische afloop

In de sloten en grachten rond het sportpark laten zich sinds jaren weer meer groene kikkers horen net als voor het

Waar kom je ooit bloeiende aronskelken in het wild tegen?

eerst in de paddenpoel van het Voorlandpark, waar ook een jong bruin kik-kertje half in het water zat te zonnen. Twee ijsvogels vlogen dit voorjaar luid pi-wieeee roepend van boom naar boom langs het grachtje naast de volkstuinten van Nieuwe Levenskracht, waar ze in een kleiwal hun hol en nest hebben. Hun paarvlucht heeft in ieder geval één jong voortgebracht, dat zich met een ouder, hangend aan lisdodde stengel heeft laten zien.

Meesttijds kent het legsel met 3 of 4 eieren van de scholeksters op het dak van het twee verdiepingen hoge clubgebouw van Fortius tenminste één tragische afloop. De ouders lukt het op grind met geen enkele bescherming jongen tot bijna vliegklaar groot te brengen. Maar als het jong te vroeg het luchtruim kiest, valt het 8 meter lager op de tegels te pletter, wat steeds opnieuw gebeurt aan het eind van elk broedseizoen, al meer dan twintig jaar.

Teleurgesteld

Mensen die het sportpark beheren, vertellen enthousiast over de verfraaiing van het park, zoals de aanleg van een fruittuin, nieuwe bankjes, een tiental Italiaanse populieren dat wordt geplant en over de duizenden bloembollen die ze in het najaar in de grond hebben gezet. Ze zijn net zo enthousiast over de samenwerking met ‘Natuur je beste buur’, vrijwilligers, die nestkasten ophangen voor vogels en vleermuizen.

Zij hebben ook de Idylle gerealiseerd, een bloemen en bijenparadijs. Ze helpen om het Sportpark groener en veelzijdiger te maken. Het zijn betrokken mensen, die teleurgesteld worden als jonge aanplant wordt gejat, vernielingen worden aangericht, of brand wordt gesticht. Om nog maar te zwijgen over de grote hoeveelheid zwerfvuil op en rond de sportvelden.

Kom op, clubs, sporters, recreanten, help hun mee om er een schoon park van te maken! #

De frietzaak als ontmoetingsplek

Tekst en fotografie: Wim Crezee

Onze buurt kent vele specialiteitenwinkels. De eigenaren barsten van het enthousiasme en de kennis over de producten die ze verkopen. Alle reden om daar eens een kijkje te nemen. Deze keer: Friet van Oost.

Eigenaresse Xandra Wong voor haar zaak Friet van Oost

Als je een tijdje met eigenaresse Xandra op het bankje voor haar frietzaak in Amsteldorp praat, begrijp je meteen dat dit een echte buurtzaak is. ‘Hai’, zwaait ze vrolijk naar een voorbijkachelende auto. ‘Hee, dag schatjes, zijn jullie er weer?’, roept ze even later naar een moeder met een kind voor- en een kind achterop de fiets. ‘Ik ben een echte babbelkous hoor.’

Ferrari
 Xandra Wong kwam op haar derde met haar ouders vanuit Hongkong naar Nederland. Ze hadden een Chinees restaurant ergens in Noord-Holland. Dat was niet meteen een inspirerend voorbeeld voor Xandra: haar ouders maakten lange werkdagen en hadden zelden of nooit vakantie. Zelf stond ze daar al op haar twaalfde af te wassen. Ze zou later

nooit in de horeca gaan werken, had ze besloten. Niet zo vreemd dus dat ze aanvankelijk in een heel andere sector belandde: het bankwezen. Na een lange carrière bij ABN Amro kwam ze erachter dat ze iets anders wilde - het werk bij de bank bood haar te weinig persoonlijke contacten. Ruim drie jaar geleden nam ze de frietzaak over. Een stevige verbouwing volgde. ‘Zie je daar de bakwand? Dat is echt de Ferrari onder de bakwanden.’ De typerende geur van bakolie is in deze zaak bijna geheel afwezig, met dank aan de stevige afzuigers in de bakwand.

Stresstest
 Xandra geeft haar parttime medewerkers, vaak nog jonge jongens en meiden, veel ruimte en verantwoordelijk, vertelt ze. Maar op drie punten is ze bikkelhard. Ten eerste wordt er niet gepikt uit de kas. Ten tweede wordt er onderling niet gepest. Ten derde is iedereen vriendelijk en netjes tegen de klant. Haar commerciële achtergrond bij de bank bracht haar op nog een ander idee. Vlak voordat ze de frietzaak opende, organiseerde ze een heuse ‘stresstest’. Ze trommelde al haar vrienden en familieleden op om te kijken of de zaak zoveel klandizie aankon. ‘Het stond hier mudje vol. Reuze gezellig en heel leerzaam.’ Niet alleen buurtbewoners weten Friet van Oost te vinden. Ook de werknemers uit de kantoorcomplexen naast het Amstelstation halen tijdens de lunch geregeld een patatje. Verder doen sporters van de even verder gelegen velden de zaak aan de Fizeastraat graag aan.

Zelf vindt Xandra het belangrijk dat er met haar frietzaak ook een ontmoetingsplek is voor de ouderen. ‘Er is veel eenzaamheid onder ouderen in deze buurt. Hier kunnen ze even zitten en een praatje maken. Vroeger waren er hier in deze buurt wel meer dan zestig winkeltjes. Bakkers, melkboeren, schoenlappers – noem maar op. Daar is nu weinig meer van over.’

Boembloe-saus
 En de friet? Die is zoals friet bedoeld is: knapperig, krokant, niet vet, smeugige inhoud. Xandra over haar geheim: ‘We snijden de aardappelen vers. We bakken in de schil. En we gebruiken goede, plantaardige olie die we regelmatig filteren en verversen. Als ik zelf ergens anders friet eet, ruik ik altijd eerst even aan het frietje. Dan weet ik genoeg.’ Wekelijks gaan er zo’n 20 zakken aardappelen van ieder 20 kilo doorheen.

Op de menukaart staan naast de friet ook diverse (vegetarische) snacks, salades en gegrilde kip. En soms, als Xandra haar Aziatische afkomst laat opspelen, staat er boembloe-saus (‘gemaakt volgens een familierecept’) met rotipannenkoek op het menu.

Tip: zoek deze zaak eens op aan het einde van de middag, als het zonnetje weldadig op de bankjes schijnt. Patatje, drankje erbij en het leven is weer helemaal goed. #

Friet van Oost, Fizeastraat 15. Iedere dag open van 17.00 tot 21.00 uur. 020 - 221 70 48, www.frietvanoost.nl

Buurtsteun in Oost

Tekst en fotografie: Groen Links Amsterdam Oost

Vanaf het begin van de coronacrisis zagen organisaties als Buurthuis Oost, Buurthuis Archipel, de Elthetokerk en Dappere Dames een duidelijke noodvraag in hun netwerken en daarbuiten. Ze kwamen direct in actie en verzorgden de afgelopen tijd wekelijks duizenden maaltijden en stelden groente en fruit beschikbaar. Mensen kwamen het eten gratis halen of kregen het zelfs thuisgebracht.

In het Pinksterweekend werd tijdens een onlinebijeenkomst - georganiseerd door Groen Links - stilgestaan bij al die buurthulp in Amsterdam Oost. Amsterdams gemeenteraadslid Tirza de Fockert, portefeuillehouder armoede, en Maria Mos, lid van de stadsdeelcommissie Oost, gingen met de gasten in gesprek.

Hard nodig
 Tim Doornewaard van Samen Vooruit en Malika Frindi van Dappere Dames vertelden over het werk dat verzet wordt. Samen Vooruit is een buurtinitiatief voor het versterken van de Indische Buurt en door middel van gezamenlijke buurtprogramma’s van bewoners, professionals en de gemeente. Tim: ‘Op 4 juni heeft het Oranje Fonds een donatie van € 9000,- gedaan voor het verstrekken van gratis maaltijden aan kwetsbare buurtbewoners.’ Malika: ‘Vrouwencentrum de Dappere Dame is momenteel veranderd in een uitdeelpunt voor maaltijden en voedselpakketten. Zeven dagen per week staan er zo’n 160 maaltijden klaar.’

De organisaties zien dat een aantal groepen de buurtsteun hard nodig hebben: ‘mensen die al een kleine portemonnee hadden, ongedocumenteerden, zzp’ers en mensen met psychische klachten. Alles gebeurt op basis van vertrouwen en iedereen kan bij ons aankloppen’. De verschillende organisaties hebben elk een eigen aanpak en vullen elkaar goed aan.

Geschrokken
 De buurtorganisaties zien dat een deel van de hulp vanuit buurtprofessionals weg is gevallen in de coronacrisis, en zijn daar kritisch op. Raadslid Tirza de Fockert: ‘Ik schrok van het feit dat professionele instellingen niet aanwezig waren tijdens het begin van de crisis.’ Meer mensen en organisaties lijken elkaar door de coronacrisis te kunnen vinden. Er wordt veel samengewerkt tussen de buurtorganisaties, maar ook met lokale ondernemers. Naast een warme maaltijd die veel mensen net even wat makkelijker de maand doorloodst, is er ook een sociale functie. Soms doet even contact (op afstand natuurlijk) al

wonderen, en de stap naar hulp, mocht dat nodig zijn, is door de korte lijntjes sneller gemaakt. Malika: ‘Met de vrijwilligers gaat het heel goed: er hebben ontzettend veel mensen geholpen. Met een speciale nadruk op ‘de jongens die we normaal zien als rotjochies’, die nu hun steentje bijdragen door maaltijden rond te rijden op hun scooters. Zij verdienen het vanwege alle negatieve berichtgeving om extra in het zonnetje gezet te worden!’

Helpende handjes
 Het is duidelijk dat het gratis weggeven van zoveel voedsel niet eeuwig kan duren, maar dat naar verwachting de rijen voorlopig alleen maar langer gaan worden. Samen Vooruit lanceert heel binnenkort samen met alle buurtkeukens het nieuwe maaltijdenproject, waarbij iedereen voor 6 euro een lekkere maaltijd van de buurtkeukens kan krijgen. Daarvan wordt ook één gratis maaltijd voor iemand anders betaald. Hier horen we binnenkort meer over. Stadsdeelcommissielid Maria Mos: ‘Wat

kunnen wij als buurtbewoners nog meer doen?’ ‘Helpende handjes zijn altijd welkom en bij onze organisaties staat de deur ook altijd open voor koffie.’

De vier leden van de Stadsdeelcommissie namens de Indische Buurt en het Oostelijk Havengebied hebben op 8 juni j.l. gesproken over de toekomst en hoe het stadsdeelbestuur kan helpen. Hieruit kwam onder meer naar voren dat het stadsdeel dringend op zoek moet naar een vervangende locatie voor Assadaaka, die momenteel onthand zijn omdat zij hun ruimte niet kunnen gebruiken. Assadaaka Community zet zich in voor kwetsbare bewoners in Amsterdam Oost, met laagdrempelige activiteiten zoals Nederlandse taallessen, een dagelijks gratis sociaal inloopspreekuur, mantelzorg-en respijtzorgactiviteiten, Samen Sterk groepen en Steun voor Elkaar. #

Meer weten over verschillende initiatieven in Oost? Kijk dan op www.wijamsterdam.nl

De Dappere Dame is veranderd in een uitdeelpunt voor maaltijden en voedselpakketten

Een hoofd op drie pootjes

Sculpturen

Tekst en fotografie: Méland Langeveld

In de reeks *Sculpturen van Oost* ditmaal 'Mbulu Ngulu' van beeldend kunstenaar Alexander Schabracq. Het beeld, van beton en brons, is in 1991 geplaatst op een reclamezuil (peperbus) en stond toen op de hoek van de Czaar Peterstraat en de Oostenburgergracht. In 2019 is het beeld verplaatst naar de overzijde, daar waar de Sarphatistraat eindigt.

Mbulu Ngulu betekent in de West-Afrikaanse Bantu-taal letterlijk: 'de verbeelding van de geest van de dode'. Het bovenste deel van dit beeld is het ovale oranje hoofd met rood-witte hoorns, paarse uitsteeksels en een grote inham in het midden met daarin drie gele ballen. Het hoofd heeft een enorme afmeting en dat is in de West-Afrikaanse beeldenkunst gebruikelijk om daarmee de concentratie van spirituele krachten te benadrukken. Het deel eronder is een symbolische representatie van het menselijke lichaam. Het gat erin symboliseert de desintegratie van het lichaam na de dood. De paarse stangen die uit het hoofd steken, hebben ook betekenis: ze verwijzen naar de uitstraling van de geest, als een soort aureool. Deze symboliek is geheel West-Afrikaans, ondanks dat dit een moderne versie van de oorspronkelijke reliekhouders is.

Beschermers van de doden

De Mbulu Ngulu is een beschermer van

de doden. De Kota-stam uit het West-Afrikaanse Gabon vervaardigde destijds beelden om geesten van voorouders te verbeelden en te vereren.

'Mbulu Ngulu is blijvend, reclame vergankelijk'

Traditioneel zijn de beelden uit hout gesneden, bedekt met brons en geplaatst op een mand met overblijfselen van een voorouder. In tijden van tegenspoed vroeg men hen om advies en versterking van krachten. Desgevraagd konden de beelden ook een overspelige vrouw tot wanhoop drijven. In de twintigste eeuw raakten ze uit de gratie en werden verbannen of verwoest. Ondanks deze rijke Afrikaanse voorgeschiedenis is de maker van Mbulu Ngulu een Nederlander. Alexander Schabracq

woont en werkt in Amsterdam. Hij laat zich inspireren door primitieve kunst uit verre oorden en hij is zeker niet de eerste. De hoekige en vierkante vormen in Picasso's omstreden schilderij 'Les Femmes d'Alger' verraadden al in 1907 een inspiratie uit de Afrikaanse beeldenkunst. Het is een van de werken die ervoor zorgde dat er een nieuwe kunststroming ontstond: het kubisme.

Waken over de levenden

Maar wat doet een Afrikaanse reliekhouders dan toch op een zuil vol met reclameposters? Hier op dit drukke kruispunt vervult hij zijn oorspronkelijke functie: hij waakt over de passerende mensen. Hier waakt hij dus niet over de doden, maar over de levenden. Omdat de Mbulu Ngulu traditioneel op een mand met overblijfselen van een voorouder geplaatst werd, staat hij nu boven op een peperbus. Het is een simpel beeld – 'een hoofd op drie pootjes' – maar tegelijk een beschermer. 'De peperbus maakt onderdeel uit van het kunstwerk. Mbulu Ngulu is blijvend, reclame vergankelijk,' aldus Schabracq. Bij de plaatsing in 1991 was het beeld niet geheel onomstreden. Het reclamebureau Publex wilde in eerste instantie geen reclame meer op de zuil plakken. Bij de herinrichting van de Eilandenboulevard in 2019, waar de kade van de Oostenburgergracht deel van uit

De Afrikaanse reliekhouders waakt over de passerende mensen

maakt, dreigde het beeld te verdwijnen. Schabracq kreeg het per toeval te horen en tekende protest aan bij de gemeente. Het beeld bleef op zijn peperbus staan, en ging naar de overkant van de straat. #

Meer sculpturen en/of gedichten lezen: www.melandlangeveld.com

Je kunt geen lelijke dingen maken!

Tekst: Wendeline Thole | Fotografie: De Rode Loper op School

Het Spectrum, een openbare school voor speciaal basisonderwijs in Amsterdam Oost, werkt al zes jaar samen met De Rode Loper op School. Tijd voor een interview met Peter Hofland, cultuur coördinator, over het belang van kunsteducatie en het werken met kunstenaars in de klas.

Educatieproject Maartje Jaquet – schatten voor de Wonderkamer

'Het betere knip- en plakwerk overstijgen, dat is wat ik met onze kunsteducatie projecten wil bereiken.' Peter zet zich in voor meer praktijkonderwijs op school. Leerlingen van het speciaal onderwijs hebben moeite met de vakken, met rekenen en taal. 'Vaak is de effectieve leertijd van onze kinderen maar kort', vertelt Peter. 'Juist door

kunst en cultuur leren de kinderen weer op een andere manier. Het is voor ons als school belangrijk dat de kinderen leren met hun handen, hun motorische vaardigheden ontwikkelen. Door creativiteit te stimuleren en fantasie te prikkelen, laten de kinderen vaak zien wat ze wél kunnen. Heel waardevol!'

Pingpongballen

Op welk kunsteducatieproject kijk je met plezier terug? 'Het PingPong Pakhuis! Onze kinderen maakten kennis met kinetisch kunstenaar Mark Bischof en bouwden in groepjes aan een groot open pakhuis, een soort knikkerbaan maar dan met pingpongballen. Dit kinetisch kunstwerk kreeg een plek in de hoge hal van de school en werd feestelijk gepresenteerd. Er is eindeloos gespeeld met de pingpongballen. Het PingPong Pakhuis staat nog steeds op school.'

'Sinds die tijd hebben we jaarlijks kunst- en technieklessen op school. Kinderen zoeken op eigen wijze naar oplossingen, hoe pak je een technisch probleem aan en wat heb je allemaal nodig? Ze leren werken met gereedschap, verschillende materialen en krijgen veel kunstzin-

nige vrijheid. De kinderen vinden het heerlijk. En ik doe ook altijd graag mee met de lessen.'

Respect

Er is inmiddels een vaste poule van kunstdocenten, die met veel plezier en gedrevenheid de kunstlessen op het Spectrum verzorgen. 'Je kunt geen lelijke dingen maken. Dat hoor je vaak in de klas', zegt Peter. 'Kinderen hebben respect voor wat de ander maakt en kijken met nieuwsgierigheid naar de eindresultaten. Het is een verademing dat de kinderen tijdens de lessen niet worden afgerekend op wat ze niet kunnen.'

Kinderen laten genieten van kunst en samen maken. We kijken uit naar een creatief, nieuw schooljaar! #

NED

NedLes

Nederlands voor anderstaligen
Dutch for Internationals

Would you like to learn Dutch or improve your Dutch?

You're welcome at **NedLes**! We offer courses at all levels.

- flexible
- small groups
- dedicated teachers

Please check our website, mail us or call us for an appointment,
or just pass by our school at the

Derde Oosterparkstraat 271, 1092 EA Amsterdam
www.nedles.nl ■ info@nedles.nl ■ 020 8460011

Triade in

Tekst en fotografie: Dineke Rizzoli

De stoep voor Middenweg 55 is de uitvalbasis voor een eerste knooppunt in Oost. Een driehoek vol natuur met een vleugje cultuur is deze Triade. Teksten en foto's staan ook op Geheugen van Oost, de website waarop veel verleden is terug te vinden.

Frankendaelbrug nr. 217

De Frankendaelbrug van architect Piet Kramer - gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School - is een vaste brug

die het water van de Molenwetering sinds 1931 overspant. Deze brug van het type 'duiker' bestaat uit een buis, gelegen onder de Middenweg. De eerste

brug zou stammen uit 1923, betaald door het kerkbestuur van de Martelaren van Gorcum. In 1931 en 1955 werd de brug vernieuwd. De bakstenen brug heeft granieten sluitstenen. Aan de waterkant zijn de bakstenen horizontaal gemetseld, vanaf de straat verticaal. Aan de noordoostkant zijn rond de brug in het water staande woningen. Aan de zuidwestkant zijn de rijksmonumenten Frankendael en Emmakerk.

Frankendael-hofstede

Het is beschermd en rustig zitten op de halfronde bank in de voortuin van hofstede Frankendael want bewaakt door de zandstenen beelden van het 'leven', brood en wijn. Bacchus is de verdrijver van zorgen, een goede eigenschap in corona-tijd. Ceres is de godin van de moederliefde en van het graan, grondstof voor brood. Deze beelden, rijksmonumenten, zouden geplaatst zijn na 1759, toen Jan Gildemeester er woonde. Bacchus draagt een krans van druiven en Ceres heeft een kroon van korenaren.

Emmakerk / de Bron

Architect Gijsbert Friedhoff gebruikt in 1938 met een knipoog naar Italië de basilicale, roomse vorm voor deze protestantse kerk [meestal in centraalbouw uitgevoerd]. De torentop bekroonde Friedhoff met een houten achthoekige klokkenstoel, symbool van nieuw leven en daar op een windwijzer in de vorm van een vergulde vis*, het christelijke Ichtus-symbool. Reinjan Mulder, bewoner van Oost, uitgever, jurist en beeldend kunstenaar schrijft: 'Ik zag tijdens een recente wandeling door Oost dat de Emmakerk Rijksmonument is. Mijn kunstzinnige vader werkte daaraan tijdens zijn stagejaar op de MTS in 1939. En omdat hij een goeie tekenaar was, vroeg de architect hem om iets voor op de toren te ontwerpen. Dat werd toen een vis, en geen haan. Ik zag nu dat er nog steeds een vis op staat, en hoop nu maar dat dit nog steeds mijn vaders vis is ..'. Ja, dat is mij onbekend, wel weet ik dat de toren, gerestaureerd in 1989, een 'gouden' vis draagt die blinkt in de lentezon. Veel plezier op dit knooppunt. Rust vindt u op de halfronde bank. #

geheugenvanoost.amsterdam
(zoeken: triade)

GELUIDEN UIT OOST

PODCASTS VOOR EN DOOR WIJKBEWONERS

Geluiden uit Oost maakt podcast-verhalen in de buurt.

Je kunt je ze beluisteren via internet wanneer je maar wilt. Bewoners uit Amsterdam-Oost zijn regelmatig met de microfoon op stap om gesprekken, ervaringen en gebeurtenissen uit de wijk op te nemen. Samen met sfeergeluid en muziek resulteert dit in podcasts van ongeveer tien minuten.

De site www.geluidenuitoost.nl is van start gegaan in mei 2019. De podcast-makers komen uit alle wijken van Oost, van IJburg tot de Weesperzijde-strook. Onze podcasts zijn ook te beluisteren op oost-online.nl.

Geluiden uit Oost is een vrijwilligers-initiatief van betrokken en bevlogen wijkbewoners met steun van Fonds voor Oost en Mensen maken Amsterdam.

OPROEP

Wij zoeken voor ons initiatief gedreven en ervaren reporters/interviewers (het liefst woonachtig in Amsterdam-Oost) voor het maken van reportages in onze buurt.

Heb je nog geen of wat minder ervaring met het maken van podcasts en wil je jezelf daarin bekwamen, dan kun je je inschrijven voor een cursus.

Geluiden uit Oost werkt samen met [oost-online](https://oost-online.nl) en [Dwars door de buurt](https://dwarsdoordebuurt.nl) door uitwisseling op redactioneel vlak en bij de organisatie van cursussen.

In september 2020 start [oost-online](https://oost-online.nl) een cursus **journalistiek schrijven** waarbij de deelnemers ook podcast-instructies kunnen krijgen. Inschrijven kan via www.oost-online.nl/meer/cursus

Geluiden uit Oost richt zich op een breed publiek, van jong tot ouder. We maakten ondermeer portretten van muzikanten, een kringloopwinkel, de buurtcamping en een marathon verslag van 24H Oost, enz. De focus ligt vooral op sociaal-culturele onderwerpen maar thema's als stedelijke vernieuwing, duurzaamheid en klimaat komen zeker aan bod. Naast korte reportages maken we gespreks-podcasts met studio-gasten.

Heb je journalistieke interesse, wil je meehelpen om informatie uit en over de wijk voor een breed publiek te brengen, doe mee en geef je op via hello@geluidenuitoost.nl en luister op www.geluidenuitoost.nl

fonds voor oost

MENSEN
MAKEN
AMSTERDAM

Onzichtbaarheid

Balanceren tussen communicatie en commitment

Tekst en illustratie: Anne De Smet

Dit interview is bedoeld om voor de lezers en mezelf helder te krijgen wat Dwars de afgelopen zeven jaar heeft bijgedragen aan de communicatie in Amsterdam Oost.

Arie van Tol 65 jaar

De eerste associaties bij het begrip onzichtbaarheid waren deze denkbeeldige voorbeelden:

1. Schuin tegenover leeft er iemand met kanker. Ik weet niet hoe het er mee gaat, hoe eenzaam die is en of er hulp is.
2. Schuin tegenover krijgt iemand twee ton dividend uitgekeerd en heeft een miljoen op de bank. Hoe kan zo iemand dat gewoon vinden?
3. Schuin tegenover woont iemand met een nulurencontract in de horeca en is werkloos. Dat weet ik niet en evenmin of de uitkering fatsoenlijk is.

Drie mensen buiten beeld. Ik heb weet van de mensen uit eigen kring maar weet niets van burens van vier deuren verder, laat staan die van vele deuren verder. Rijk, arm, kwetsbaar of weerbaar. Volledig onzichtbaar! Het is gewoon, maar toch ook vreemd als je er bij stil staat.

De onzichtbaarheid manifesteert zich als politieke dimensie wanneer de regering met gemak de vliegtuigindustrie vier miljard toe schuift, maar de culturele sector veel minder prioriteit geeft. Het marktprincipe maakt de economie en bijbehorende cijfers tot de essentie.

Mensen zijn secundair, min of meer onzichtbaar. De uitvoerenden in de zorg worden pas zichtbaar als ze een opvallende rol gaan spelen. Voor hoe lang is de vraag. Het uiterst zichtbare misleidt ons. Nieuws richt zich doorgaans op datgene wat direct zichtbaar is. De excessen, de cijfers en wat individuele voorbeelden. Dat is gemakkelijk te verteren en vereist geen denkwerk. Collectieve fenomenen zoals groeiende werkloosheid worden gereduceerd tot problemen voor het betreffende individu.

Ik vraag me af wie het onderwerp is. Wie ziet en wie niet. Ik? De overheid? De buurt? In hoeverre zijn armoede, woningtekort, werkloosheid, eenzaamheid zichtbaar dan wel onzichtbaar? In een televisieprogramma over de top 600 van criminele jongens in Amsterdam werd duidelijk dat steun en bemoeienis van overheidswege maximaal is. Tot dat je niet langer tot die top 600 behoort. Dan mag je het weer zelf uitzoeken (met de logische recidive tot gevolg). Een stempel, een label, dat maakt (tijdelijk) zichtbaar.

Hoe is deze maatschappelijke gesteldheid erin geslopen?

Dat heeft te maken met begrippen zoals zelfredzaamheid, eigen kracht, eigen verantwoordelijkheid die sinds twintig jaar leidend zijn. Mensen zijn eraan gewend geraakt: individualiteit met een verhullend sausje van collectiviteit, ingepeperd door de overheid. Een zorgzame samenleving die om commitment vraagt zoals solidariteit en samen dingen doen wordt alsmaar verder ontmanteld.

Zijn ontwikkelingen onzichtbaar?

We hebben dagelijks te maken met onzichtbare ontwikkelingen. Wantoestanden worden gebagatelliseerd of geaccepteerd. Zoals een te hoog gehalte aan fijnstof in de Wibautstraat waarvoor de rijweg toch niet wordt afgesloten. De woningnood oplossen is ondergeschikt aan de winstmogelijkheden voor huizenbezitters. Daklozen en tien jaar wachten op een woning zijn het oude en het nieuwe normaal. De voedselbank als tijdelijke oplossing is ingeburgerd geraakt. De gebruiksonvriendelijke website van de gemeente Amsterdam weerspiegelt weerzin om mensen van informatie te voorzien. Politieke inbreng van bewoners wordt moeilijk gemaakt. **Grote groepen zichtbaar maken**

Enkel met het hart kan men goed zien. Het essentiële is onzichtbaar voor de ogen.

Antoine de Saint-Exupéry Frans schrijver (1900-1944)

zonder het individu uit het oog te verliezen. Zou je meer politieke invloed willen?

Als politieke daad maak ik liever de werkloosheid of armoede van een buurt zichtbaar dan van één individu. Maar gemakkelijk is dat niet. Ofwel, mijn ideaal is een collectieve zichtbaarheid van een bepaalde categorische groep mensen. Voor een betere samenleving zou de overheid in elke kleinere buurt een hoekpunt of school kunnen aanwijzen waar bewoners elkaar spreken en leren kennen. Het onderwerp doet er eigenlijk niet zo toe. In mijn buurt was er de beste cohesie toen bewoners zich verenigden rond renovatie van een tachtigtal woningen.

Kan Dwars iets veranderen?

Iets veranderen, dat weet ik niet. Wel kan Dwars als lokale buurtkrant initiatieven in de wijk aandacht geven. Verhalen van bewoners een plek geven, de mogelijkheid bieden kritische kanttekeningen te plaatsen bij al dan niet politieke ontwikkelingen. De essentie van Dwars is dat er informatie op lokaal niveau wordt uitgewisseld en dat er communicatie tussen en van buurtbewoners is. Er is geen politieke stellingname in de verhalen, eerder een linkse toon.

Wat maakt verhalen interessant?

De Dwars vinden op je mat is één vorm van communicatie. Verhalen zijn de

basis van communicatie, ook al zal zijn ze niet wereldschokkend. Wanneer je je niet laat aanspreken ontstaat er nooit discussie en blijf je onzichtbaar. Om die reden begonnen we drie jaar geleden de talkshow in de Jungle die soms refereert naar de artikelen in Dwars. Bij het samen komen is er directe persoonlijke interactie. Dat is meer dan alleen taal. Wat speelt er bij anderen? Hoe ervaar je de buurt? Heb je last van het voetbalveld? Hoe helpen we elkaar? Informeren lukt goed. Het is moeilijk om een dialoog op gang te brengen. Wat ik meer zou willen is bijvoorbeeld een debat organiseren rond een thema als 'Van wie is de stad?'

Is er enige aarzeling hoe verder te gaan?

De contradictie is dat ik soms uitgesproken maatschappelijk kritisch en relevant wil zijn, maar de gewone lokale uitwisseling eveneens van belang vind. Ik vind dat de krant en de talkshow beide moet bevatten. In balans. In onze pogingen met Dwars en de talkshow gaat het niet om hoogdravendheid, maar om gevoel, sfeer en toon. Dat wordt gewaardeerd, weet ik. Ook in mijn eigen omgeving ondervind ik een dergelijke contradictie. Aan de ene kant zoek ik nadrukkelijk

communicatie, maar daarnaast ben ik ook graag alleen. Niets doen bevalt me vaak. Ik kan heel erg genieten van een potje Ajax. Die dubbelheid hebben ongetwijfeld meer mensen.

Rest je revolutionair vuur?

Voor ik begon te schrijven voor Dwars was ik acht jaar lang politiek actief: ik zat in de stadsdeelraad. Vanaf 2006 ging ik in Dwars de lokale politiek becommentariëren in plaats van tot die politici te behoren. Sommigen vonden mijn artikelen veel te links en te drammerig. Inmiddels schrijf ik niet alleen maar politieke stukken en ben ik niet meer zo stellig. Iets van die uitgesprokenheid van toen zou ik soms terug willen. Dwars heeft zich de afgelopen jaren als het ware natuurlijk ontwikkeld, een mooi proces. Vrijwillige redacteuren geven kleurrijke accenten aan het geheel. De krant wordt breed gewaardeerd en gelezen, en die indruk is beslist niet alleen de mijne. Ik hoop dat lezers de inhoud van Dwars regelmatig kunnen beoordelen als een pleidooi voor een betere en rechtvaardige samenleving op lokaal niveau. Misschien is niet onzichtbaarheid het probleem, maar eerder ontkenning of bagatellisering van bestaande maatschappelijke kwesties die me DWARS zitten. Daar wil ik mee bezig zijn. #

Verse groente, mooi fruit en een gezellige babbel

Tekst: Carolien Gevers | Fotografie: Frank Schoevaart

Iedereen die wel eens winkelt op het Christaan Huygensplein herkent het beeld van de frisse, gekleurde fruitbakken van groentespeciaalzaak Holthuizen. Het familiebedrijf, gerund door Peter (54) en Coleta (54), bestaat inmiddels zo'n 50 jaar. Ook de drie zonen werken mee.

De familie Holthuizen heeft genoeg aan een blik en een half woord

'Daar aan de overkant van de Middenweg, op de Van 't Hofflaan, zijn mijn ouders ooit begonnen,' gebaart Peter. 'Als jong jochie hielp ik al mee in de zaak, maar aan een toekomst in de winkel dacht ik nooit.' Peter was een voetballertje en werd zelfs nog eens gescout voor Ajax. 'Maar ik wilde bij mijn vriendje Stef blijven en zag daar vanaf,' vertelt hij. Pas toen hij niet naar de sportacademie kon vanwege een verkeerd vakkenpakket kwam de gedachte voor het eerst op; en dat moment viel samen met de start van deze tweede winkel in 1985.

Gespreid bedje

Peter en Coleta, koud van de middelbare school en al dik aangeleund, waagden de sprong. Na een start op de Van 't Hofflaan en verdere scholing van Peter, kwamen ze in de huidige zaak, waarop Peters moeder stopte en zijn vader minder ging werken. 'Mijn vader had een grote klantenkring opgebouwd. Iedereen kende de lieve man. Dat kwam ook omdat onze winkel, samen met Snoek, de vishandel en slagerij Mulder, helaas ter ziele, een hecht gemeenschapje vormde.' Tot de dag van vandaag heeft Peter daar profijt van. Allerlei Watergraafsmeeders van het eerste uur en inmiddels een aantal bekenden uit de radio en tv wereld, zoals acteur Frank Lammers en presentator / acteur Erik Corton, zijn vaste bezoekers van de winkel. 'Sommige oudjes komen hier gewoon voor een babbeltje,' vertelt oudste zoon Bas (25) trots. Peter: 'We zijn met ze meegegroeid en juist die informele buurtsfeer is ons handelsmerk. Zo sta ik, zodra Sjakie Swart binnenloopt, meteen over de laatste Ajaxwedstrijd te lullen. We koesteren onze laatste overgebleven groente- en fruitzaak in de buurt. In

heel Amsterdam zijn nog maar enkele winkels zoals de onze.'

Honderd procent vers

Ook het klassieke aanbod is uniek: veel verse Hollandse producten, direct van de boer. Peter: 'Onze Pink Lady appel heeft meer smaak dan die van de supermarkt; onze klanten doen een moord voor de Lambada aardbeien. Wij zijn flexibel, een onsje hier, een paar druiven daar, niks is ons te gek.' 'Verder maken we alles zoveel mogelijk zelf, vers en zonder toevoegingen: soepen, salades, stampotten, maar ook vegetarische ovenschotels,' vult Bas

'Een onsje hier, een paar druiven daar, niks is ons te gek.'

aan, 'We zijn trots op ons ruime assortiment.' Coleta: 'Onze kinderen hebben allemaal hun eigen kwaliteiten. Bas profileert zich steeds meer als de kok, stalt de waren uit en verzorgt de website. Tiemo (22) is bij uitstek goed in het geduldig helpen van de klanten, en zet Wouter(20) maar aan het snijwerk in de keuken.'

Derde generatie?

'We zijn een hecht team. Toch zijn alle jongens ook met eigen opleidingen bezig. Het is de vraag of deze derde generatie de zaak straks voortzet,' vertelt Coleta. 'Maar wie zijn wij om ze te pushen? Ik zelf had een vader die me destijds voor gek verklaarde toen ik met Peter mee de winkel in ging. Ik heb er nooit spijt van gehad. En mijn ouders kwamen later maar wat graag

in de zaak. Ik vind dat ieder zijn eigen keus moeten maken.' Peter: 'De twee jongsten zie ik het voorlopig niet doen. Tiemo gaat in opleiding bij defensie en Wouter is met sportmanagement bezig.' Bas, die communicatie studeert, heeft steeds meer lol in het koken. 'Ik probeer vaker thuis dingen uit en ben meer met de winkel bezig dan mijn broers. Maar iedereen is echt betrokken en denkt mee. Wouter bijvoorbeeld over de financiële kant. Verder fantaseer ik vaak samen met mijn vader over vernieuwingen van de inrichting. Maar mijn liefste wens is om een eigen bedrijfje op te zetten rondom voeding en koken.' Peter: 'Maar als er een is die het zou doen, dan ben jij het wel.' Bas: 'Ik zeg nooit nooit, maar op dit moment sta ik er zo in.'

Werk en privé

Op de vraag naar de mogelijke voor- en nadelen van hun familiebedrijf, antwoordt het drietal unaniem hetzelfde: 'De kracht is dat we het met elkaar doen en de lijntjes kort zijn. Je hebt aan een blik en een half woord genoeg om te weten wat de ander bedoelt en er bestaan geen geheimen,' merkt Peter op. 'Dat is meteen ook wat ons soms kwetsbaar kan maken,' vult Coleta aan. 'Als ik een van de jongens sloom zie werken en weet dat hij de avond ervoor te laat naar bed is gegaan, dan ben ik not amused, en kan dit meenemen naar de winkel. Ik belast de klanten er niet mee, maar de jongens en Peter merken dit meteen. Peter kan werk en privé beter scheiden.' Peter: 'Ik begrijp de jongens wel, vooral die twee jongsten willen nog wel eens een biertje pakken 's avonds, dat deed ik vroeger ook. Maar jij kan er meteen niet van slapen als ze later dan twaalf uur thuis

komen. Als ze voor een andere baas zouden werken, zou die dat niet eens weten.' Bas: 'Ik kan me soms ook niet inhouden als ik een van de anderen rommel zie maken, terwijl ik net de bakken mooi gesorteerd heb. Als mijn moeder dan vraagt of ik de troep wil opruimen, snauw ik ook 'laat ze het lekker zelf doen', maar de klant mag dat niet horen natuurlijk.'

Snertdag en Buurtbuik

Peter: 'Bij sommige klanten had ik vroeger weinig geduld, ik heb in de loop der tijd van mijn vrouw afgekeken hoe zij altijd aardig blijft.' Coleta: 'Als vroeger Theo van Gogh hier weer eens stond te debatteren met een klant die dit duidelijk niet fijn vond, dan maakte ik snel een grapje. Peter was vroeger net als zijn moeder, een schat van een vrouw, maar je zag het als ze zich ergerde.' Bas: 'Toch zal ik nooit vergeten, ik was een jaar of negen, hoeveel klanten na haar overlijden bij de rouwdienst op het Linnaeushof waren en in een lange rij buiten en voor haar huis haar de laatste eer bewezen. Nou, dan ben je wel gewaardeerd.' Peter: 'Ik denk ook dat de kracht van ons bedrijf zit in de sociale functie die we nog hebben in deze buurt. We kennen bijna alle mensen en iedereen wisselt hier de laatste nieuwtjes uit.' Bas: 'Sommigen gaven me zelfs advies toen ze wisten dat ik een stageplek zocht.' Coleta: 'Dat valt op in een tijd waarin verder weinig verbinding meer bestaat.' Peter: 'Daar tegenover staan trouwens wel een paar nieuwe eigentijdse initiatieven. Zo verzorgen wij rondom Kerst het Snertdiner voor de buurt en dat is vaak heel gezellig. En we doen mee met het mooie Boost (Buurtbuik Oost) initiatief waarbij onder anderen Erik Corton met vrijwilligers wekelijks maaltijden bereidt van overgebleven producten voor daklozen of arme studenten. We worden ook blij van de lokale steunfunctie die we nu tijdens de coronatijd hebben. We bezorgen maaltijden bij een groot deel van onze klanten en genieten van alle waardering. Nee, deze periode is voor ons niet moeilijk. En wat de toekomst betreft, dat zien we dan wel weer, voorlopig gaan we lekker door met z'n allen!' #

DAVID ELDERS

begravenis & crematie

kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorging

020 6252201

dag en nacht

Kruislaan 235 Amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

Schaamte weerhoudt veel ouderen hulp te vragen

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Huub Zeeman

Frank Stork is niet meer weg te denken bij de Ouderen Advies Raad (OAR). En hij wordt momenteel node gemist als gezicht, maar vooral als aanspreekpunt, van Grand Café Genieten. De hoek van het stadsdeelgebouw is dicht vanwege corona en een verbouwing. In augustus of september gaat het weer open. Maar of de spreekuren van de OAR en de inloopfunctie er dan nog door kunnen gaan, is onzeker.

De jaartallen weet hij niet meer zo precies, maar Frank Stork is al meer dan acht jaar actief in de OAR. De cliëntenraad van Amsta was het opstapje naar de OAR. Zijn ouders waren beiden bewoners van het toenmalige Amsta (Tabitha) in Jeruzalem. 'Mijn vader vond dat ik in die cliëntenraad vast iets goeds kon doen voor mijn moeder.'

Zijn betaalde werk in het bankwezen moest hij opgeven na een hartstilstand. Een lange, zware revalidatieperiode leidde uiteindelijk tot zijn nieuwe leven van drukke vrijwilliger. De overstap naar de OAR maakte hij vooral omdat hij breder wilde gaan kijken. Tunny Jongejan-Maat was al voorzitter van de OAR toen Frank aanschoof. Ook nu nog is zij een onmisbare schakel bij de adviesraad.

Jeruzalem

Op de vraag waarom hij niet bijvoorbeeld actief is geworden in een politieke partij zegt Frank stellig: 'Een politieke partij is helemaal niets voor mij. Ik wil vooral iets doen in de buurt, niet praten over de buurt.' Hij is geboren en getogen in de Watergraafsmeer en de betrokkenheid bij zijn omgeving heeft hij niet van een vreemde: 'Mijn vader was één van de oprichters van het Bredeweg Festival.' De eerste jaren in de OAR stond Jeruzalem centraal. Ook letterlijk: er werd vergaderd in een zaal van Amsta. Bij alle sloop- en nieuwbouwplannen waren veel zaken onzeker. 'Of bewoners van Jeruzalem, vaak ouderen, terug zouden kunnen keren na sloop of renovatie van hun woning was een strijdpunt. En vooral ging het dan om de huur, hoe betaalbaar en daarmee bereikbaar nieuwbouw zou worden voor die bewoners. De OAR werd ook betrokken bij de

Frank voor Grand Café Genieten

inrichting van het zogeheten blok M. Er is helaas niet voorkomen dat blok M te duur werd, veel ouderen trokken noodgedwongen de buurt uit, Amsterdam uit.'

Spreekuur

Wat ziet Frank zelf als zijn belangrijkste bijdrage aan de OAR? Zonder aarzeling: 'Het ophalen van hulpvragen en het bieden van ondersteuning. Ik weet mensen te vinden, mensen weten mij te vinden. Daarom is Genieten zo belangrijk. Zo gemakkelijk is het niet om met problemen rond armoede, eenzaamheid en gezondheid aan te kloppen bij een loket, bij een hulpverlener. Schaamte is een enorme drempel. Reguliere spreekuren zijn niet voldoende. In feite houd ik in Genieten een dagelijks inloopspreekuur. Ik ben er altijd en dat weten de mensen ook. De drempel om iets van je sores bij iemand neer te leggen wordt daarmee flink lager.'

'Ondersteuning in deze coronatijd: mooi om te doen, maar verschrikkelijk dat het nodig is'

Het reguliere spreekuur van de OAR was overigens tot enkele maanden geleden op maandag- en dinsdagmiddag van 14.30 – 15.00 uur in Genieten. In augustus wordt de draad weer opgepakt, of dat in Genieten kan of op een andere locatie is nog onduidelijk. Nu is er telefonisch spreekuur. Frank zegt daarover: 'Ook het telefonisch spreekuur werkt eigenlijk beter dan het live loket. De respons is groot de afgelopen maanden. Natuurlijk heeft corona daar mee te maken. Maar ook de anonimiteit van telefoneren blijkt een pré. Er zijn veel vragen over corona, maar veel bewoners laten juist in deze onzekere tijd hun schaamte en terughoudendheid enigszins los. Komen met hun problemen: werkloosheid, armoede, schulden, eenzaamheid.'

Dichtbij

De OAR komt normaal gesproken eens per maand in vergadering bijeen. De raadszaal zal in de toekomst ook gebruikt worden door de 35 leden die de OAR zo ongeveer telt. Dat de OAR weinig waardering kan opbrengen voor de onstandvastigheid van politici in het stadsdeel is duidelijk. 'Het gemarchandeer met plekken en gebruik ervan is treurig. Al net zo bedroevend is de voorwaarde die het stadsdeel min of meer stelt aan voortzetting van de subsidie: de OAR mag niet langer belangen behartigen, maar moet een netwerkorganisatie worden.' Of het is wat het lijkt, een taalspelletje, is ook hierbij de vraag. Op de agenda van het maandelijks

overleg keren drie punten altijd terug: onderwerpen op het gebied van wonen en zorg; onderwerpen rond activiteiten in de buurt en actuele onderwerpen. Frank benadrukt: 'Een oudere moet in de eigen buurt kunnen deelnemen aan activiteiten. Er moeten dus vooral voldoende buurtcentra zijn: buurthuizen, buurtkamers of hoe ze ook mogen heten. Er zijn nogal wat 'open plekken' in Oost.'

Langer Thuis

De OAR organiseert regelmatig symposia. Het laatste was vorig jaar oktober: Symposium Langer Thuis. De succesvolle dag leidde onder andere tot de conclusie dat veel ouderen met een migranten achtergrond op hun oude dag het liefst in een cluster samen zouden willen wonen. Initiatieven om collectief wonen te realiseren, ondersteunt de OAR van harte en krijgt daarbij steun van de overheid en de corporaties. Zo heeft de OAR volop haar bijdrage geleverd aan de totstandkoming van Akropolis op het Zeeburgereiland. En sluimerende plannen voor een tweede Akropolis zullen bij concretisering ook omhelsd worden.

Over het recente verleden van ouderen in vroegere zorgcentra in Jeruzalem zegt Frank: 'Langer thuis wonen mag dan wel het streven zijn, bij de verhuizing van het Dreeshuis mochten bewoners van het zorgcentrum in principe allemaal meeverhuizen van Jeruzalem naar Oostpoort. Bij Amsta waren veel mensen minder tevreden over de voorwaarden waaronder men terug kon keren in dan wel de locatie van 't Hofflaan dan wel locatie Ritzema Bos.'

Doen

We keren terug bij doener Frank: 'Langer thuis wonen betekent vooral dat er goeie voorzieningen moeten zijn voor ouderen. Meerdere organisaties spelen daarbij een rol, zoals Dynamo en Civic. Dat verloopt niet op alle fronten optimaal. Meerdere malen per week help ik in de Watergraafsmeer bij maaltijdvoorzieningen, boodschappen en ondersteuning in deze coronatijd, met wat extra prioriteit in Betondorp. Ik vind het mooi om te doen, maar het is verschrikkelijk dat het nodig is. Ouderen kunnen sinds juni ook weer meer doen. Diverse activiteiten zijn weer begonnen, soms met wat kleinere groepen. Onder andere in de Kraaipan, in moskee de Verbinding, in de Open Hof, in Oase en in de vestigingen van Dynamo worden activiteiten georganiseerd. Nu er de afgelopen tijd ook nieuwe activiteiten en projecten zijn ontstaan, is het heel belangrijk dat de continuïteit gewaarborgd wordt.'

Wijktafel

Wonen, activiteiten en mobiliteit zijn hoofditems, maar daarnaast is de OAR ook vertegenwoordigd in alle negen wijktafels in Oost. Daardoor is kennis van de buurtzorg in feite bij de OAR het best samengebundeld. 'Dat communicatie en coördinatie nog wel eens te wensen overlaten, mag dan misschien niet verrassend zijn, het gaat wel ten koste van de mensen om wie het gaat: onder andere de ouderen,' is wat Frank er over op te merken heeft. Lang niet alles wat de OAR en Frank doen is hierboven aan de orde gekomen. Maar voorbijgaan aan het paradepaardje van Grand Café Genieten, een ander soort wijktafel, kan natuurlijk niet. Terecht is Frank er erg trots op: het wekelijkse zeer betaalbare en altijd uitverkochte driegangendiner op dinsdag voor iedereen uit de buurt: Resto van Harte. In augustus of september is Resto van Harte hopelijk terug in Genieten, maar meer nog is te hopen dat Frank er dan terug is. #

Hulp nodig?
Onze hulpverlening gaat door. Dus aarzel niet en neem contact met ons op als u hulp nodig heeft. Neem contact op met Dynamo! Bel 020 - 46 09 300 of mail info@dynamo-amsterdam.nl

Voor Elkaar in Amsterdam
Voor praktische hulp of een luisterend oor in coronatijd. Bel 020 - 76 70 031 (dagelijks 10.00-16.00 uur) www.voorelkaarinamsterdam.nl

Kijk op:
www.dynamo-amsterdam.nl
www.dynamopeuters.nl
www.talententent.nl
www.dynamojongeren.nl

telefoon 020 - 46 09 300
info@dynamo-amsterdam.nl

facebook Dynamo beweegt tot meedoen
instagram Dynamo beweegt tot meedoen

www.postoost.nl voor opstap naar werk, vrijwilligerswerk en activiteiten

Dynamo
Welzijnsorganisatie Dynamo in Amsterdam stimuleert en ondersteunt bewoners om actief mee te doen aan de samenleving. Zoals: vrijwilligerswerk, activiteiten in de buurt, mantelzorgondersteuning, hulpverlening, hulp bij o.a. geld, activiteiten om talent te ontwikkelen, activiteiten om te leren. Zodat niemand aan de kant hoeft te staan.

Meer Amsterdammers naar voedselbank

Sinds het begin van de coronacrisis helpt Dynamo ook Amsterdammers die gebruik moeten maken van de voedselbank. De sociaal raadslieden van Dynamo verzorgen tijdelijk de intakegesprekken. ‘We zien steeds meer zzp’ers, mensen met een oproepcontract en werknemers uit de horeca,’ vertelt sociaal raadsman David Bastiaansen.

Er vond ook al voor de crisis samenwerking plaats tussen de voedselbank en Dynamo. David was regelmatig aanwezig bij intakes om bewoners verder te helpen met oplossingen voor hun schulden of om te kijken op welke minima-voorzieningen iemand recht heeft.

‘Nu doen mijn collega’s en ik tijdelijk de intake, en we kijken gelijk een stap verder. Hoe komt het dat een Amsterdammer zo krap zit in zijn budget? Is zo iemand wel bekend met de schuldhulpverlening? We zien steeds

meer zzp’ers, mensen met een oproepcontract en werknemers uit de horeca. De meeste aanvragers zijn ouder dan dertig. Nu de scholen open zijn, neemt het aantal aanvragen toe. Mensen komen weer toe aan regelingen.’

Lagere drempel
Een andere verklaring voor de grote groep Amsterdammers die gebruik maakt van de voedselbank en de weg naar Dynamo vindt, is het uitstel van de gebruikelijke herintakes. Bij de voedselbank wordt elk kwartaal bekeken of iemand nog aanspraak kan

maken op de voedselbank en is er uitstroom van mensen. In deze tijd is die uitstroom er niet. Daarnaast is de drempel om hulp te vragen lager, omdat de openingstijden van Dynamo ruimer zijn dan de tijdstippen waarop Amsterdammers in Oost contact op kunnen nemen met de voedselbank.

Sociaal raadslieden ondersteunen voornamelijk mensen met een laag inkomen. David: ‘We bieden advies en ondersteuning en helpen Amsterdammers in een uitkeringspositie met vragen en dingen die

geregeld moeten worden. Dat kan gaan om het opstellen van een bezwaarschrift, een belastingaangifte of een aanvraag. Ook mensen met schulden staan we bij en we geven budgetadviezen. We werken nauw samen met collega’s van maatschappelijk werk en participatie. Als we zien dat er bij klanten naast financieel praktische vragen problemen zijn in de thuissituatie, er eenzaamheid is of achterstand in digitale vaardigheden, kunnen we mensen wijzen op alle hulpmogelijkheden. Ook is het fijn dat we snel kunnen schakelen met de collega’s van participatie die Voor elkaar in Amsterdam coördineren. Via dat project regelen zij vrijwilligers die kunnen helpen om de boodschappen van de voedselbank te brengen naar mensen die het niet in Oost kunnen ophalen. Zo is er hulp aan alle kanten.’ #

Voorscholen weer open

De peuters en onze pedagogisch medewerkers vinden het een feestje dat de voorscholen weer open zijn.

Het samen zijn en spelen van de kinderen, het weer oppakken van het dagritme; we doen alles natuurlijk met inachtneming van alle richtlijnen van het RIVM.

De kinderen zijn er al helemaal aan gewend om extra vaak de handen te wassen en de ouders en onze medewerkers houden de nodige fysieke afstand.

Uw peuter is ook van harte welkom op de voorschool. #

Kijk op www.dynamopeuters.nl voor meer informatie

Vrijwilligers bedankt!

In deze tijd van schakelen en de tijdelijke beperkte openstelling van buurthuizen, hebben jullie laten zien hoe enorm hulpvaardig en vindingrijk jullie zijn. Jullie steken mede Amsterdammers de helpende hand toe, of het nu gaat om jullie hulp bij taallessen, tuinieren, koken, het inpakken en rondbrengen van de maaltijden bij Buurzaam of ander vrijwilligerswerk, Amsterdam is dankzij jullie een lievere en betere stad. #
Lees ook onze krant, speciaal voor vrijwilligers op www.dynamo-amsterdam.nl/vrijwilligerskrant.

Hulp in de buurtpunten gaat door!

In verband met de noodmaatregelen werken we alleen op afspraak en is er geen open inloop in de buurtpunten van Dynamo. U kunt bij een buurtpunt terecht voor geldvragen, mantelzorg, schuldhulp, persoonlijke problemen, een idee voor activiteit, vrijwilligerswerk,

administratie, formulieren, wonen, Nederlandse taal of iets anders. #

Vragen of hulp nodig? Dynamo-medewerkers helpen u graag! Bel of mail voor het maken van een afspraak bij Dynamo: 020 46 09 300 of info@dynamo-amsterdam.nl

Chat met Dynamo!

Voor hulp of een vraag kunt u bellen, mailen en nu ook chatten met Dynamo. De site van Dynamo is uitgebreid met een chatfunctie.

Omdat onze hulpverlening ook in deze tijd gewoon door gaat, zetten we in op zoveel mogelijk manieren waarop Amsterdammers ons kunnen bereiken.

Tieners en jongeren kunnen hun vragen via de chat stellen aan het jongerenwerk van Dynamo.

Dynamomedewerkers zitten klaar om alle vragen te beantwoorden. Het stellen van vragen kan ook anoniem. #

Bel, mail of Chat met Dynamo: 020 46 09 300, info@dynamo-amsterdam.nl, www.dynamo-amsterdam.nl, www.dynamojongeren.nl

Laat ons je helpen bij geldproblemen

In deze tijd komen steeds meer Amsterdammers in de geldproblemen, van jonge flexwerkers tot zzp’ers en mensen die ontslag hebben gekregen.

In samenwerking met acht maatschappelijke dienstverleners en de gemeente Amsterdam start Dynamo een campagne om zoveel mogelijk Amsterdammers met financiële problemen te bereiken en te kunnen helpen.

De boodschap is duidelijk: heb je financiële problemen? Er is hulp. Gratis. Kom in actie want geldproblemen worden erger als je er niets aan doet. #

Neem contact met ons op via het aanmeldformulier op www.dynamo-amsterdam.nl/van-alles-over-geld of bel naar 020 46 20 300

Stadsdeelvoorzitter bezorger bij Buurzaam Thuis

Naast alle vrijwilligers en professionals hielp Maarten Poorter, stadsdeelvoorzitter Amsterdam Oost, een dag mee bij het bezorgen van de maaltijden.

Hij complimenteerde alle vrijwilligers en medewerkers van Dynamo en Puur Zuid die het initiatief in een paar dagen van de grond kregen. ‘Ga zo door!’ aldus Poorter, die er

een filmpje van maakte. Dat is te zien op onze website en op Facebook Dynamo beweegt tot meedoen.

Buurzaam Thuis is een initiatief van Dynamo en Puur Zuid waar Amsterdammers die het nodig hebben maaltijden aan huis krijgen bezorgd. #

Kijk voor meer informatie op www.buurzaamthuis.nl

Talententent

De Talententent van Dynamo biedt basisschoolkinderen in Amsterdam kunstzinnige en sportieve activiteiten om zo hun eigen talenten te ontdekken. Iedereen kan meedoen. In deze tijd van veel thuisblijven, hebben de medewerkers van de Talententent een krant gemaakt. In de virtuele krant staan leuke activiteiten om thuis te doen: een raadsel met lego oplossen, een yogaoefening of een dansles, een kleurplaat over de tuin of een filmpje van Monkey Moves, van alles wat. Ook starten in de zomer-vakantie weer veel activiteiten waar kinderen aan mee kunnen doen. #

De krant en de zomervakantieactiviteiten staan op www.talententent.nl

Dwars door het recht met HJS

Het Juridisch Spreekuur (HJS) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) behandelt in deze rubriek actualiteiten die met het recht te maken hebben.

Noodverordening en boetes in corona-tijden

Tekst: Juliette Jansen & Tyiesha Tese

Er is per 15 maart een noodverordening van kracht. Deze is ingesteld om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Per 1 juni heeft het kabinet aangekondigd dat de coronamaatregelen versoepeld kunnen worden. Dit betekent dat we de afbouwfase ingaan. In deze rubriek staan we stil bij de status van een noodverordening en de gevolgen van een zgn. 'corona-boete'.

Totstandkoming noodverordening

Een noodverordening is een bijzondere regeling voor bijzondere omstandigheden, zoals in dit geval de uitbraak van corona en de gevolgen voor de volksgezondheid. Het virus zou kunnen zorgen voor ernstige volksgezondheidsproblemen als er niet onmiddellijk zou worden ingegrepen. Doordat het virus in een later stadium in ons land kwam, heeft onze regering veel kunnen leren van de maatregelen die andere landen hebben genomen. En op basis hiervan passende, duidelijke en heldere maatregelen genomen. Nederland heeft een intelligente lockdown weten te ontwikkelen, waarin er een 1,5-meter samenleving is ontstaan.

De noodverordening is opgesteld door de voorzitter van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (en goedgekeurd door de gemeenteraden die onder deze regio vallen). Een noodver-

ordening kan bepaalde rechten (zoals in de Grondwet opgenomen) tijdelijk buitenspel zetten. Zodra de buitengewone omstandigheden die tot de noodverordening hebben geleid voorbij zijn, dient de verordening te worden ingetrokken. In dit geval is er alleen een versoepeling geweest van de maatregelen en zijn deze nog niet volledig opgeheven. Hierna gaan wij nader in op de gevolgen van een 'corona-boete'.

Corona-boete

Toen het virus in Nederland een groot probleem werd, werden samenkomsten in openbare ruimtes verboden. Sinds kort mogen de mensen weer bij elkaar komen, maar moet er wel 1,5 meter afstand worden gehouden. Bij overtreding van deze regel kan er een boete worden opgelegd van € 390,- per persoon (voor kinderen vanaf 13 tot 18

€ 95,-). Met name deze boetes zorgden de afgelopen periode voor de nodige ophef. Ten eerste was er soms sprake van willekeur (denk ook aan de demonstratie op de Dam op 2e Pinksterdag) en ten tweede over de gevolgen die een dergelijke boete kan hebben voor personen.

Een belangrijk aspect van de boete is namelijk het feit dat het om een zgn. strafbeschikking gaat die tot een aantekening in het justitiële register ('strafblad') kan leiden. Alle strafbeschikkingen boven de honderd euro, waartoe de coronaboetes voor meerderjarigen behoren, worden opgenomen in het register. Wanneer je dan in de toekomst een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) nodig hebt voor een bepaalde baan of stage, kan zo'n registratie een kwalijke rol spelen (bijv. als je bij de politie solliciteert kan die registratie ervoor zorgen dat je geen VOG krijgt en daarmee ook de baan kan vergeten). Het is dan ook van groot belang om bezwaar aan te tekenen tegen dergelijke boetes. Op 22 mei jl. stond hierover ook een interessant artikel in Trouw (<https://www.trouw.nl/binnenland/advocaten-roepen-mensen-op-kom-in-verzet-tegen-coronaboete~bb8d72a1/>). Een van

onze samenwerkingspartners, Canstein Advocatuur, is gespecialiseerd in het maken van bezwaar tegen corona-boetes en zou u daarbij kunnen helpen (zie de contactgegevens hieronder).

Vakantieperiode HJS

HJS is vanaf heden tot 7 september gesloten. Indien u in deze periode juridische hulp nodig hebt, kunt u bij een van onze samenwerkingspartners terecht:
Spuistraat 10 Advocaten (Spuistraat 10, 1012 TS Amsterdam, telefoon: 020-520 51 00)
Het Juridisch Loket (Vijzelgracht 21-25, 1017 HN Amsterdam, telefoon: 0900-8020)
Canstein Advocatuur (Nijenburg 75b, 1081 GE Amsterdam, telefoon: 06-450 874 33) in het bijzonder m.b.t. strafzaken, waaronder boetes en eventuele gevolgen voor de afgifte van VOG's (Verklaringen Omtrent Gedrag). #

Hoofddlocatie HJS: Wibautstraat 5^a (Muller Lulofshuis - 2e etage (02A08))
telefoon: 06-211 588 82
e-mail: hjs@hva.nl
Twitter: @hva_hjs, Instagram: [hva_hjs](https://www.instagram.com/hva_hjs)
website: www.hva.nl/hjs

Team OOST

Noodwet verlenging tijdelijke huurcontracten

Om te voorkomen dat huurders middenin de coronacrisis op straat komen te staan, heeft de regering in april een spoedwet aangenomen: de 'wet verlenging tijdelijke huurovereenkomsten'.

In deze wet wordt geregeld dat tijdelijke huurcontracten tijdelijk kunnen worden verlengd met drie maanden, tot in elk geval 1 september 2020, maar mogelijk nog iets langer. Het gaat hierbij om contracten van maximaal 2 jaar voor

appartementen en huizen en contracten van maximaal 5 jaar voor kamers. De wet gold aanvankelijk alleen voor huurcontracten die eindigen in de periode tussen 1 april en 30 juni 2020, maar gaat naar alle waarschijnlijkheid ver-

lengd worden voor contracten die eindigen in juli of augustus. De verlenging moet aangevraagd worden uiterlijk een week nadat de verhuurder de huurder heeft geïnformeerd over het einde van het huurcontract (de zogeheten aanzegging van de huurovereenkomst). Heb je dus een tijdelijke huurovereenkomst die in juli of augustus eindigt, dan is het goed om de verhuurder

alvast aan te geven dat je een beroep doet op de noodwet. Overigens vallen niet alle opzeggingen onder de noodwet. Een contract kan de komende maanden wel worden beëindigd vanwege renovatie of sloop, huurachterstand of overlast. #

Bij twijfel over de huuropzegging, neem contact met ons op via telefoon of e-mail, 020-5230150 of oost@woon-info.nl. Onze gesprekken zijn voorlopig nog gesloten

Nieuw systeem woonruimteverdeling

Er ligt een nieuw voorstel om woningen op WoningNet eerlijker te verdelen onder woningzoekenden. Het is gemaakt omdat nu een deel van de dringend woningzoekenden nu tussen wal en schip valt.

Dit gaat om mensen die snel een woning nodig hebben maar niet voldoen aan de strenge regels voor een urgentie, zoals mensen met kinderen die gaan scheiden, gezinnen met kinderen die inwonnen bij een ander huishouden of jongeren die thuis wonen in een problematische situatie.

Wat verandert er precies?

Wachten op je beurt is wat woningzoekenden gewend zijn in Amsterdam. Lang wachten ook, want er is veel vraag en weinig aanbod. Als je geen urgentieverklaring kunt krijgen en je hebt weinig inschrijfduur dan maak je weinig kans. Zoekers die dringend een

woning nodig hebben komen zo in de problemen. Bovendien is er de wens om invloed te hebben op je plaats in de rij. Daarom is het idee om ook mensen die actief zoeken meer kans te geven.

Er zijn straks drie manieren om aan punten te komen:

- Als je ingeschreven staat bij WoningNet krijg je voor elk jaar inschrijfduur 1 punt. Er is geen maximum.
- Heb je snel een woning nodig en val je binnen één van onderstaande groepen? Per maand 1 punt erbij met een maximum van 12 punten.
- Mensen met kinderen in een relatiebreuk.

- Gezinnen met kinderen inwonnen bij een ander huishouden.
- Jongeren die nog thuis wonen en dat thuis wonen is problematisch.
- Als je actief zoekt krijg je per maand dat je actief bent 1 punt met een maximum van 30 punten.

Punten erbij, maar er ook weer af

Als je voorrang krijgt in de rij, heb je wel minder keuze. Als je drie keer een woning afwijst waar je de eerste kandidaat bent verlies je alle spoed en/of zoekpunten. Zonder bericht niet komen bij een bezichtiging kost je ook meteen al je extra punten. Voor actief zoeken krijg je per maand een punt erbij, maar als je een maand niet (meer) actief bent gaat er weer een punt af.

Wat gebeurt er met de mensen die nu een urgentieverklaring hebben?

Die worden allemaal via directe bemiddeling geholpen. Allemaal, behalve de Stadsvernieuwingsurgenten. Die blijven zelf zoeken maar hebben voorrang op de andere woningzoekers, spoed of niet.

Reageren op het voorstel?

Het voorstel is nu vrijgegeven voor inspraak. T/m 28 juli kan iedereen erop reageren. De gemeenteraden in Amsterdam, Amstelveen, Zaanstad en regio bekijken de reacties en stellen de nieuwe regels vast. Als alles volgens plan verloopt gaat de nieuwe regeling medio 2021 in. #

Reageren kan via www.amsterdam.nl/inspraak of per post naar Inspraak woonruimteverdeling, Antwoordnummer 10011, 1000 PA Amsterdam

Tuin zomerklaar? Dynamo Tuinhulp helpt u graag

Wilt u graag weer in de tuin zitten, maar lukt het u zelf niet om de tuin zomerklaar te maken? Om het thuisblijven zo aangenaam mogelijk te maken biedt Dynamo tuinhulp aan.

De Dynamo Tuinhulp service wordt aangeboden in Amsterdam Watergraafsmeer, Oud-Oost, Buitenveldert en de Rivierenbuurt. ‘De behoefte om met dit lekkere weer in de tuin te kunnen zitten is groot,’ aldus participatiemedewerker Evert van de Linde. ‘De aanvragen stromen binnen en inmiddels hebben we samen met vrijwilligers al vele tuinen zomerklaar gemaakt. We

worden vol enthousiasme ontvangen en het is dan ook heel fijn om niet alleen het zonnetje maar ook de mensen voor wie we het doen weer te zien stralen in hun eigen onderhouden tuintje. Op naar de volgende tuinen!’

Contactloos

Voor uw gezondheid en de gezondheid van onze vrijwilligers verloopt de tuinhulp volledig contactloos en op meer dan 1,5 meter afstand. U kunt veilig binnblijven als onze vrijwilliger bezig is in uw tuin. U kunt uiteraard gezellig meekijken en via de telefoon eventuele instructies en wensen doorgeven. Dynamo Tuinhulp vraagt een eenmalige bijdrage van € 2,50 voor het onderhouden van het materiaal. Heeft u vragen of wilt u zich aanmelden voor Dynamo Tuinhulp? Bel dan naar: Evert van de Linde 06 83 16 33 70, elinde@dynamo-amsterdam.nl #

Maaltijdvergoeding

Tekst: Maria Zeestraten en Laurens Vos

Bent uzelf niet in staat om voor een maaltijd te zorgen in verband met een chronische ziekte of een handicap? Wilt u graag een maaltijd ontvangen van een organisatie tijdens Corona/Covid-19, maar is de kostprijs voor deze maaltijden een bezwaar? Dan zou u eventueel een aanvraag kunnen doen voor de RTM (Regeling Tegemoetkoming Meerkosten) van de gemeente Amsterdam.

De RTM is er voor chronische zieken of gehandicapten om extra geld te krijgen van de gemeente. U kunt maximaal € 91,25 per maand krijgen. U kunt RTM aanvragen op het moment dat u aan de volgende voorwaarden voldoet:

- U bent, of een gezinslid is, chronisch ziek of gehandicapt.
- U moet 18 jaar of ouder zijn.
- U moet in Amsterdam wonen.
- U woont niet in een verpleeghuis of andere zorginstelling.
- U moet een laag inkomen en weinig vermogen hebben.
- U stemt in met een medische keuring door de GGD.

U kunt de RTM aanvragen voor de volgende kosten welke afhankelijk zijn van uw ziekte of handicap:

- 1. € 13,- per maand voor extra kleding-slijtage omdat uw kleding sneller slijt

- door uw prothese of door uw rolstoel.
 - 2. € 10,- per maand voor extra bewassing omdat u vaker uw kleren of beddengoed moet wassen dan een gezond persoon.
 - 3. € 20,- per maand voor extra energiekosten omdat u meer gas en stroom gebruikt dan een gezond persoon.
 - 4. € 15,- per maand voor maaltijden omdat u niet in staat bent om zelf een warme maaltijd te koken.
- Komt u voor één van deze vier in aanmerking, dan krijgt u ook:
 - Basiscompensatie van € 25,- per maand;
 - Compensatie verplicht eigen risico zorgverzekering van € 8,25 per maand (18 jaar en ouder).

U kunt meer informatie over de RTM regeling en u hoe u RTM kunt aanvragen vinden op: <https://www.amsterdam.nl/werk-inkomen/pak-je-kans/regeling-tegemoetkoming-meerkosten> of via 020 – 252 6000. Heeft u hulp nodig bij het invullen van het formulier online of op papier?

Woont u in Amsterdam Oost? Dan kunt u terecht bij **Dynamo**. U kunt bellen naar: (020) 46 20 301 bellen als u in Oud Oost woont; voor bewoners van de Watergraafsmeer dan kunnen bellen met (020) 46 20 302. #

‘Ramen vol poëzie’

Dichter en schrijver Méland Langeveld kennen we van z’n rubrieken ‘Onallegaas’ ‘Gedichten’ en ‘Sculpturen’ in Dwars. In de reeks ‘Sculpturen van Oost’ beschrijft hij beelden die in de openbare ruimte staan. Daarbij voegt hij geregeld gedichten die geïnspireerd zijn op die beelden.

In de ramen van de Openbare Bibliotheek aan de Linnaeusstraat, hangen momenteel zes nieuwe gedichten, samen met foto’s van beelden. Dit is inmiddels de derde expositie ‘Ramen vol poëzie’ dat daar hangt.

Eerder hing een andere expositie, ‘Een hek vol poëzie’, bij Kunsthek, aan het hek van het Oosterpark. Kunsthek omschreef het als volgt: ‘Méland Langeveld wandelt en kijkt. Kaut op de werkelijkheid. En schrijft. Mooie gedichten. Observaties. Een hek vol poëzie. Over kunst in het Oosterpark.’

Een setje van zes Ansichtkaarten (10x15 cm, full colour) van deze beelden, samen met de gedichten, zijn voor 5 euro te koop bij de bibliotheek Linnaeusstraat, of te bestellen via Contact op zijn website: www.melandlangeveld.com #

Zuurstof voor de stad

Tekst: ParkPlek.nu

ParkPlek.nu is een burgerinitiatief met als doel de discussie te openen over een betere verdeling van de openbare ruimte, andere opties voor mobiliteit en meer zuurstof voor de stad: een stukje groen op de plek van een auto voor dezelfde prijs als een parkeervergunning. Om dit op de politieke agenda te krijgen, hebben we tenminste 200 handtekeningen nodig. Ga naar <https://parkplek.nu> en teken!

ParkPlek.nu is een initiatief van bewoners van de Weesperzijdebuurt. Het wil benadrukken dat de straat deel is van de openbare ruimte, en dus van alle bewoners: met en zonder auto. Terwijl het merendeel van de Amsterdammers (6 op de 10) geen auto heeft, bepaalt de geparkeerde auto het straatbeeld en vermindert de rijdende auto de luchtkwaliteit. Daarnaast draagt meer groen bij aan minder hitte en minder wateroverlast, een veilige speelplek voor kinderen en een mooiere stad, waarbij de ruimte weer van iedereen wordt. Het is tijd voor verandering!

Ons voorstel

Het moet voor bewoners mogelijk zijn om voor hetzelfde bedrag dat je voor een parkeervergunning betaalt, een ParkPlek te krijgen: 12 m² groen in plaats van 12 m² stilstaand blik. Je kunt een vergunning alleen aanvragen of samen met je bureu. De auto’s die nu op de parkeerplekken staan, kunnen naar vaak leegstaande parkeergarages of je deelt een auto met je bureu. Door het verstrekken van ParkPlekvergunningen wordt de straat van iedereen, met iedereen en voor iedereen. Wij hebben onze wensen ook kenbaar gemaakt aan de gemeente middels een raadsadres. #

#Dwars sticker

Stuur een mailtje naar ons met de mededeling ‘ik wil een wel #Dwars sticker’ en wij zorgen dat je zo’n sticker krijgt.

Email: dwarskrant@gmail.com

#DWARS Wat is het warm !

voor de jeugd

◁ (◦ ~◦) / " Wat doen dieren om koel te blijven?

Wat doe jij als je het warm hebt? Dunnere kleren aan. Minder kleren aan. Helemaal geen kleren aan.

De enorme flappers van deze beauty passen niet in de krant

En vogels, wat doen die om koel te blijven?

Vogels zweten niet. Maar ze hebben een hoop andere trucs.

Als het midden op de dag echt heet is blijven ze vlak bij de grond in de struiken waar het veel koeler is. Als dat nog niet helpt kunnen ze hun veren opzetten zodat de wind beter bij hun blote huid eronder kan. Ook zie je ze soms met gespreide vleugels zitten. Ook dat helpt om koel te blijven. En dan hebben ze kale plekken zoals hun pootjes en snavels waar bloed doorheen stroomt en dat bloed koelt daar beter af dan onder hun veren.

Toekans met hun reuzensnavels hebben zelfs een speciaal koelmechanisme .

Als ze het te warm krijgen sturen ze meer bloed door hun enorme snavel en dat koelt af.

Als ze het weer minder warm hebben neemt die bloedstroom af. En vogels kunnen soms net als honden zitten te hijgen. Met hun snavels open. En ze zijn natuurlijk niet dom. Op het

heetst van de dag doen ze niets. En 's ochtends vroeg en in de vooravond gaan ze op zoek naar een smakelijke dikke regenwurm. Ook dieren zonder veren of dikke vacht hebben last van de warmte. Iedereen heeft natuurlijk wel eens een film gezien met olifanten die zichzelf met hun slurf natspuiten. Of zich bedekken met modder. Dat is ook al een stuk koeler.

Maar wat doet een olifant op een hete savanne zonder water?

Ze flapperen met hun oren!

Net als de toekan zijn snavel gebruikt om bloed af te koelen flappert een olifant met zijn enorme oren. Een olifant maakt zijn eigen wind. Het bloed in die oren koelt dan snel af. Soms wel een paar graden in korte tijd. Olifanten gaan ook met hun oren wijd tegen de wind in staan en dat koelt ook geweldig af. Het is ook niet zomaar dat de savanne olifanten grotere oren hebben dan de bosolifanten. In het bos is het een stuk koeler. Nu weet je dus eindelijk waarom olifanten zulke grote oren hebben. Niet om te horen wat de andere olifanten te zeggen hebben maar om koel te blijven.

U(·x·)U

Zo hebben allerlei dieren allerlei manieren om koel te blijven.

Eén van de knapste manieren is wel wat termieten doen. Die bouwen hun nestheuvel met allerlei koelte openingen en koelte gangetjes en tunnels, en dat werkt als een grote airco. Termietenheuvels in de tropen zijn binnenin verrassend koel.

(' ~ * @)

En de meest smerige manier om koel te blijven?

De eerste prijs gaat naar sommige reigers en ooievaars en gieren. Die poepen met opzet hun poten onder met heel dunne stront. Als dat verdampt in de zon geeft dat een koud gevoel, net als mensen die bezweet in de wind staan.

Dat is wat je zelf doet om koel te blijven maar je lichaam doet ook dingen.

Je gaat zweten en dat zweet is water dat door je huid naar buiten komt. Als er dan een beetje wind of tocht is voelt dat koel. Als je echt hard zweet kun je het daarna zelfs koud krijgen.

En je hond? Gedraagt die zich anders als het echt heet is?

De meeste honden gaan zelf wel uit de zon en in de schaduw als ze het te warm hebben. En ze gaan hijgen. Niet omdat ze moe zijn en op adem moeten komen maar

omdat ze op die manier warmte kwijt raken. Honden zweten namelijk minder dan mensen. Door hun vacht geeft het zweet minder verkoeling. De lucht en de wind komen er minder goed bij. Ze zweten vooral op onbehaarde plekken zoals hun pootjes.

Op een hete dag zie je soms een spoor van natte pootafdrukken op een stenen vloer.

Dat is hun zweet. Je kunt het ook ruiken als je je neus tegen een pootje drukt. Aan de onderkant, bij de zwarte zooltjes. Het ruikt lekkerder dan als je je neus bij een zwetend mens houdt, vind ik.

Toekans hebben een automatisch koelmechanisme

Ron de Zeeuw schrijft. Connie Dekker tekent stinks. Mabelle behandelt de post. Foto olifant: Chris Eason. Foto Toekan: Gerwin Filius. www.flickr.com CC licentie.

Hoe houd jij jezelf en je huisdier koel? Vertel lieve.mabelle@gmail.com

Stinks kijkt uit naar de warme zomernachten